

tional de Dialectologie générale, Louvain - Bruxelles 1960, Louvain 1864, Première Partie p. 182 - 186.

Πρόκειται περί ανακοινώσεως τοῦ σ. εἰς τὸ Α' Διεθνὲς Διαλεκτολογικὸν συνέδριον εἰς τὰς Βρυξέλλας (1960). Δίδων τὴν γεωγραφικὴν τοποθέτησιν τοῦ Πόντου καὶ μίαν βραχείαν ἱστορικὴν του διαδρομὴν, ἐξετάζει δι' ὀλίγων τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ καὶ δίδει τὰ κυριώτερα ἀρχαῖκά της γνωρίσματα. Ἐν τέλει σημειώνει τὸ ἐπιτελεσθὲν ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς Ποντιακῶν Μελετῶν ἔργον (Ἀρχεῖον Πόντου - Ἐκδόσεις - Βιβλιογραφία) πρὸς διάδοσιν τῆς γλώσσης ὡς καὶ τοὺς ἀσχολουμένους μὲ τὴν μελέτην αὐτῆς.

99. ΛΑΜΨΙΔΟΥ ΟΔ., Ποντιακά παραμῦθια, Ἀρχεῖον Πόντου 27 (1965), 207 - 243.

Ὁ σ. δημοσιεύει ἑνὲα παραμῦθια εἰς Ποντιακὴν διάλεκτον, προερχόμενα ἐκ διαφόρων περιοχῶν τοῦ Πόντου καὶ συγχρόνως γλωσσικὰ ἐρμηνεύματα τῶν ιδιωματικῶν στοιχείων τῶν ἀνωτέρω κειμένων.

100. LAVAGNINI BRUNO, Ἡ νέα Ἑλληνικὴ ὡς διεθνῆς γλῶσσα, Παρνασσός 4 (1962), 5 - 11.

Ὁ σ., ἐξετάζων τὸ θέμα τῆς διδασκαλίας τῆς Νέας Ἑλληνικῆς γλώσσης εἰς τὰς φιλοσοφικὰς Σχολὰς ὅλων τῶν χωρῶν παραλλήλως καὶ ἰσοτίμως πρὸς τὰ κλασσικὰ καὶ τὰ βυζαντινά, ἀναφέρεται διὰ τὴν γνώμην αὐτοῦ εἰς παλαιότεραν ἐργασίαν τοῦ Gustave d'Eichthal (1804 - 1886), De l'usage pratique de la langue grecque, εἰς τὴν ὁποίαν οὗτος προέτεινε τὴν χρῆσιν τῆς ἑλληνικῆς ὡς διεθνούς, διότι εἶναι une langue ayant tous les caractères remplissant toutes les conditions d'une langue universelle. Ὡς τοιαύτην ἐθεώρει τὴν ὑπερκαθαρεύουσαν.

Τὴν ἀποστολὴν ὁμοῦς αὐτὴν τῆς ἑλληνικῆς εἶχεν ἐπισημάνει παλαιότερον, τῷ 1770, ὁ Βολταῖρος εἰς μίαν ἐπιστολὴν του πρὸς τὴν Αἰκατερίνην τῆς Ρωσίας. Τὸ ἴδιον θέμα, ἀγνοῶν τὰ ἀνωτέρω, ἔθιξε καὶ ὁ Α. Σικελιανός τῷ 1947 εἰς τὸ Montreux εἰς συνέδριον δι' ἓν σχέδιον παγκοσμίου ὁμοσπονδίας.

101. ΛΙΑΝΙΔΗ ΣΙΜΟΥ, Τὰ παραμῦθια τοῦ Ποντιακοῦ Λαοῦ. Ἐκλογή. Κείμενα - Νεοελληνικὴ μετάφραση - Κατάταξις, Ἀθῆναι 1962, σσ. 457 [Ἐπιτροπὴ Ποντιακῶν Μελετῶν. Περιοδικοῦ «Ἀρχεῖον Πόντου» 5].

Ὁ σ. ἐκδίδει τριάκοντα πέντε παραμῦθια ἐκ διαφόρων περιοχῶν τοῦ Πόντου εἰς τὸ γλωσσικὸν ἴδιωμα τῶν περιοχῶν μὲ παράλληλον ἀκριβῆ μετάφρασιν αὐτῶν εἰς τὴν κοινὴν νεοελληνικὴν.

Τμήματα τῆς μελέτης εἶναι εἰσαγωγὴ (σ. 5 - 11), πίναξ τῶν ιδιωματικῶν φθόγων τῆς Ποντιακῆς διαλέκτου (σ. 12), Κείμενα παραμυθίων (σ. 14 - 439), Πίναξ ιδιωματικῶν ἐκφράσεων (σ. 441 - 450), Χάρτης τοῦ Πόντου (σ. 451), Πίναξ πηγῶν καὶ συλλογῶν (σ. 453), Παροράματα (σ. 454) καὶ Περιεχόμενα (σ. 455 - 457).

Ἡ ἐκδοσις αὕτη εἶναι πιστὴ καταγραφή τοῦ ιδιωματικοῦ λόγου τοῦ Πόντου καὶ ἀποβαίνει βασικὸν βοήθημα διὰ τὸν μελετητὴν τῆς Ποντιακῆς διαλέκτου. Βλ. καὶ κρίσιν Δ. Β. Βαγιακάκου, Ἀθῆνᾶ, 66 (1962), σ. 451 - 454.

102. ΛΟΓΟΘΕΤΟΥ Κ., Ξενισμοὶ καὶ ἀκυρολογίαι, Πλάτων 14 (1962) 3 - 19, 15 (1963) 3 - 35.

Ὁ σ. ἐξετάζει πληθὺν λέξεων καὶ φράσεων ἐν τῇ ἑλληνικῇ γλώσσῃ, αἵτινες ἢ χρησιμοποιοῦνται πλημμελῶς ὡς πρὸς τὴν σημασίαν αὐτῶν ἢ λέγονται κατὰ ξενικὴν μίμησιν καὶ ἀποφεύγονται αἱ πρὸς τοῦτο κυριολεκτοῦσαι ἀντίστοιχοι τῆς ἑλληνικῆς γλώσσῃς.

103. ΜΑΚΡΥΜΙΧΑΛΟΥ ΣΤ. ΙΩ., Ἐνα πρόβλημα τῆς γραφομένης Νεοελληνικῆς — Ἡ ὀρθὴ προφορά καὶ ἡ γραπτὴ ἀπόδοσις τριῶν φθόγγων τῆς συγχρόνου Κοινῆς Νεοελληνικῆς Γλώσσῃς, Ἀθήναι 1962, σσ. 35.

Ἐνταῦθα περιλαμβάνεται τὸ καίμενον τῆς προτάσεως τὴν ὁποίαν ἐπέβαλεν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν Ἀθηνῶν περὶ τῆς ὀρθῆς γραφῆς τῶν φθόγγων b, d, g, τῆς Νεοελληνικῆς (βλ. Πρακτ. Ἀκαδ. Ἀθηνῶν 35 (1950) 247 - 252 καὶ Ἀθηνᾶ 65 (1961), 354) καὶ αἱ σχετικαὶ περὶ τοῦ θέματος γνῶμαι ἄλλων (ἐπιστολαί, δημοσιεύσεις εἰς ἐφημερίδας). Τὴν πρότασιν ταύτην ἔκρινεν ὁ Β. Φόρης, Παρνασσός 3 (1961) 585 - 590 καὶ ἀπήντησεν ὁ Στ. Μακρυμίχαλος, Παρνασσός 4 (1962) 309 - 312.

104. ΜΑΜΜΟΠΟΥΛΟΥ ΑΛΕΞ., Ἠπειρος. Λαογραφικά, Ἠθογραφικά, Ἐθνολογικά. Πρόλογος Π. Η. Πουλίτσα. Ἀθήναι τόμ. Α' (1961) σσ. 207, τόμ. Β' (1964), σσ. 295.

Εἰς τὸ δίτομον τοῦτο ἔργον τοῦ σ. περιλαμβάνεται ποικίλη ὕλη, κυρίως ἱστορικὴ, ἀλλὰ καὶ λαογραφικὴ καὶ γλωσσικὴ. Τὸ ἔργον κοσμεῖται διὰ πολλῶν εἰκόνων, πολλαὶ τῶν ὁποίων εἶναι ἐγχρωμοὶ καὶ εἰκονίζουσι τὴν τοπικὴν ἐνδυμασίαν τῶν διαφόρων διαμερισμάτων τῆς Ἠπείρου.

105. ΜΑΝΕΣΗ ΣΤ., Τροπὴ τῶν συμφώνων ΤΣ καὶ ΤΖ εἰς Σ καὶ Ζ εἰς τὰ νότια ἰδιώματα τῆς Νέας Ἑλληνικῆς, Λεξικογραφικὸν Δελτίον [Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν] 10 (1963), 97 - 179 [Διατριβὴ ἐπὶ διδακτορίᾳ].

Ὁ σ. ἐν τῇ εἰσαγωγῇ (σ. 98 - 104) καταγράφει τὰ πορίσματα εἰς τὰ ὁποῖα κατέληξεν ὡς πρὸς τὴν ὀργανικότητα τοῦ φαινομένου τούτου, δηλ. τὰς μορφὰς ὑπὸ τὰς ὁποίας ἀπαντᾷ ἡ τροπὴ αὕτη καὶ τὴν τοπικὴν ἔκτασιν αὐτῶν.

Εἰς τὸ Α' κεφ. (σ. 104 - 110) ἐκθέτει τὰς μέχρι τοῦδε γενομένας περὶ τοῦ φαινομένου τούτου παρατηρήσεις, εἰς τὸ Β' (110 - 149) τὴν ἀκριβῆ τοποθέτησιν τοῦ φαινομένου, ἧτοι παραδείγματα τσ>σ ἐν ἀρχῇ καὶ ἐν μέσῳ λέξεως, παραδείγματα (τ)τς>(ξ)-ξ ὁμοίως ἐν ἀρχῇ καὶ ἐν μέσῳ λέξεως.

Εἰς τὸ Γ' κεφ. (σ. 149 - 159) ἐπιχειρεῖ ἐρμηνεῖαν τοῦ φαινομένου. Ἐνταῦθα ἐξετάζεται ἡ φύσις τῶν φθόγγων τσ, τς καὶ αἱ αἰτίαι τῆς μεταβολῆς αὐτῶν. Εἰς τὸ Δ' κεφ. (σ. 160 - 164) ἐκθέτει τὴν χρησιμότητα τῆς γενομένης ἐρεῦνης καὶ τελειώνει τὴν ἐργασίαν του μὲ τὴν σχετικὴν Βιβλιογραφίαν (σ. 167 - 171) καὶ Πίνακας ὀνομάτων, τοπωνυμίων καὶ λέξεων (σ. 171 - 179).

106. ΜΑΝΕΣΗ ΣΤ., Ἐκθεσις γλωσσικοῦ διαγωνισμοῦ τοῦ ἔτους 1961, Λεξικογραφικὸν Δελτίον [τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν] 9 (1963), 131 - 152.

Ὁ σ., κρίνων τὰ ὑποβληθέντα εἰς τὸν διαγωνισμόν τῆς ἐν Ἀθήναις Γλωσσικῆς Ἐταιρείας χειρόγραφα, προβαίνει καὶ εἰς διαφόρους ἐπὶ τοῦ γλωσσικοῦ τούτου ὕλικου παρατηρήσεις.

107. ΜΑΝΔΗΛΑΡΑ Β., Έτυμολογικόν, ήτοι παραγωγή και σύνθεσις τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης. Ἀθήναι 1966, σσ. 62.
Περιληπτικόν ἀλλά μεθοδικώτατον βοήθημα διὰ τοὺς σπουδαστάς, συντεταγμένον κατὰ τρόπον ἐπιστημονικόν ἐπὶ τῇ βάσει συγχρόνου βιβλιογραφίας.

108. ΜΑΝΟΥΣΑΚΑ Μ. Γ., Ἐνα παλιό (1420;) ἰδιωτικὸ γράμμα σὲ Κρητικὴ διάλεκτο. Τὰ παράπονα τοῦ ξενιτεμένου Μανουὴλ Χαντακίτη γιὰ τὴν ἀπονοίαν τοῦ πατέρα του, Κρητικὴ Προποχρονιά, Ἀθήνα 1962, σ. 35 - 39.

Ὁ σ. ἐν ἀρχῇ σημειώνει τὴν ἀξίαν διὰ τὴν ἐπιστήμην τῶν παλαιῶν ἐπιστολῶν εἴτε τῶν λογίων εἴτε ἀπλοϊκῶν ἀνθρώπων, ἐπειτα ἐκθέτει μερικὰς παρατηρήσεις διὰ τὰ Κρητικὰ σύμβολα ἀπὸ τὸν 13 - 17 αἰ., τὰ ὅποια ὑπάρχουν εἰς τὰ Ἀρχεῖα τῆς Βενετίας καὶ τέλος ἐκδίδει ἐκ τῶν Ἀρχείων τῆς Βενετίας μίαν ἰδιωτικὴν ἐπιστολὴν, ἀναγομένην περίπου εἰς τὸ ἔτος 1420 καὶ γεγραμμένην εἰς τὴν τότε Κρητικὴν δημώδη γλῶσσαν.

109. ΜΑΝΩΛΙΔΟΥ ΛΕΩΝ. Π. Κατασκευὴ καὶ ἐφαρμογὴ (πειραματικὴ καὶ κλινικὴ). Τέστ ὁμιλητικῆς ἀκουομετρίας εἰς τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν. Διατριβὴ ἐπὶ ὑφηγεσίᾳ. Θεσσαλονίκη 1966, σσ. 157.

Λίαν ἐνδιαφέρον καὶ πρωτότυπον εἰς τὴν γλῶσσαν μας βιβλίον ὄχι μόνον διὰ τὸν ἱατρὸν (ὠτορινολαρυγγολόγον), ἀλλὰ καὶ διὰ τὸν γλωσσολόγον. Τὰ γενικώτερα κεφάλαια αὐτοῦ εἶναι : Ἱστορικὴ ἀνασκόπησις τῶν μεθόδων ἐξετάσεως τῆς ἀκοῆς. Φυσικὴ καὶ φωνητικὴ βάση τῆς ὁμιλητικῆς ἀκουομετρίας (φυσικὴ τῆς ἀκοῆς - φυσικὴ τῶν ἤχων τῆς ὁμιλίας - φυσικοακουστικαὶ βάσεις τῆς ὁμιλητικῆς ἀκουομετρίας). Ἡ ἐξέτασις τῆς ἀκοῆς διὰ τῆς ὁμιλητικῆς ἀκουομετρίας. Καθορισμὸς τοῦ ἐξεταστικοῦ ὕλικου εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν. (Ἡ ὑφὴ τῆς νέας ἑλληνικῆς γλώσσης - ἐπιλογή τοῦ κειμένου - προεργασία τῆς ἀποδελτιώσεως - μεταγραφή τῶν τύπων καὶ καταμέτρησις τῶν φθόγγων - κατασκευὴ τέστ - πίναξ τῶν 5 ομάδων τοῦ τέστ).

Τὸ κεφάλαιον τοῦτο εἶναι λίαν ἐνδιαφέρον διὰ τὴν φωνολογίαν, διότι καθορίζεται ἡ ὑφὴ τῶν φθόγγων καὶ τοῦ νεοελληνικοῦ τονισμοῦ. Ἔτερα κεφάλαια εἶναι ἡ μέτρησις τῆς ἀκουστικῆς ἰκανότητος καὶ τῆς ἀπωλείας τῆς ἰκανότητος τῆς διακρίσεως διὰ τῆς ὁμιλητικῆς ἀκουομετρίας, ἡ ἀξία τῆς ὁμιλητικῆς ἀκουομετρίας, διερεῦνησις τῆς ἀξίας αὐτῆς καὶ παραδείγματα ἐφαρμογῆς.

Τὴν μελέτην συνοδεύουν παραστατικοὶ γραφικοὶ πίνακες. Ὁ σ. ἐκθέτει τὰ συμπεράσματά του καὶ ἀναγράφει εἰς τὸ τέλος κλουσιωτάτην βιβλιογραφίαν.

Κρίσις : Β. Φόρη, Ἀπὸ τῆ Φωνολογία εἰς τὴν Ὠτολογία Ν. Ἔστια 77 (1965), σ. 577 - 582.

110. ΜΑΡΙΝΑΤΟΥ ΣΠ., Θώρακες καὶ qe-ro₂ εἰς τὰς Μυκηναϊκὰς πινακίδας. Πρακτικὰ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν 37 (1962) 72 - 79.

Ὁ σ. προβαίνει εἰς παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ἰσογραμμάτων τῶν λεγομένων «πινακίδων τῶν θωράκων» τῆς Πύλου καὶ «πινακίδων τῶν ἀρμάτων» τῆς Κνωσοῦ.

Ἐπὶ τῶν ἰσογραμμάτων τῆς Πύλου ἀναγινώσκονται αἱ λέξεις to-ra-ke (θώρακες) καὶ ko-ru-to (κόρυθος), o-ra-wo-ta (οπαβota) [= οπ-άορτα - άορ-τήν - άείρειν - άναρτάν].

Εἰς τὰ ἰδεογράμματα τῶν πινακίδων τῆς Κνωσοῦ ἡ λ. θώρακες δὲν ὑπάρχει. Ἡ λεξικὴ γραφή τοῦ ἰδεογράμματος δίδεται διὰ τοῦ qe-ro₂ (κερω). Τὸ κράνος λέγεται koru, ἀναγράφονται ἐπίσης e-ro-pi - (ἐρωπίω). Ταῦτα εἶναι ἄγνωστα εἰς Πύλον.

Ὁ σ., ἐξετάζων συγκριτικῶς ταῦτα, ἀποφαίνεται ὅτι ἐκ τῶν ἀνωτέρω πινακίδων αἱ μὲν τῆς Πύλου ἀνήκουν εἰς τὸν 13ον π.Χ. αἰ., αἱ δὲ τῆς Κνωσοῦ εἰς ἐποχὴν περὶ τὸ 1400 π.Χ. Ἐν συνεχείᾳ ὁ σ. ὑποθέτει ὅτι ἡ λ. qe-ro₂ πιθανῶς ἔχει σχέσιν μὲ τὴν ὀμηρικὴν λ. γυάλα (q^hero₂ - γυέλω - γυάλω).

111. MASSON OL., I. Notes d'Onomastique Chyriote. II. Remarques sur quelques noms de l'ancienne Parhos a l'époque Hellénistique, Κυπριακαὶ Σπουδαὶ 27 (1963), 1 - 8.

Ὁ σ. ἐξετάζει κυπριακὰ ὀνόματα θηλυκὰ εἰς -ιον (Ἀρίστιον, Φάνιον, Σάμιον κ.λπ.) καὶ εἰς -ώ (Τιμώ, Κρατὼ κ.ά.), ὡς καὶ τὰ ὀνόματα Ἀγαπήνωρ, Εὐαγόρατις, Ὀνάμβροτος.

112. MASSON OL., Notes d'onomastique Chyriote, Κυπριακαὶ Σπουδαὶ 28 (1964) 3 - 12.

Ὁ σ. εἰς τὴν τρίτην αὐτὴν σειρὰν τῶν τοπωνυμικῶν τοῦ περὶ Κύπρου μελετῶν ἐξετάζει τὰ ἑξῆς : Le nom Κύπριος dans le monde grec. — Le noms en Κυπρο- ou -κυπρος à Chypre.

113. ΜΑΥΡΗ ΝΙΚ. Γ., Δωδεκανησιακὴ Βιβλιογραφία. Τόμος Πρῶτος, Ἀθῆναι 1965, σσ. 322.

Ὁ σ. κατὰ μεθοδικὸν τρόπον παρέχει τὴν βιβλιογραφίαν τῆς Δωδεκανήσου, καταγράφων 3221 λήμματα κατὰ κατηγορίας, κατὰ νήσους καὶ κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν. Ὁλόκληρον τὸ ὕλικόν, ὑπερβαῖνον τὰς δέκα χιλιάδας λήμματα, θά δημοσιευθῆ εἰς τρεῖς τόμους. Ἡ περιγραφή τῶν λημμάτων ἐγένετο ἐξ αὐτοψίας καὶ τοῦτο εἶναι ἐχέγγυον τῆς ἀκριβείας καὶ τῆς ὀρθότητος αὐτῶν. Ἀπὸ σ. λστ' - ξγ' παρατίθενται αἱ βραχυγραφίαι τῶν περιοδικῶν, ἐφημερίδων βιβλιοθηκῶν κ.λ.π.

Ἡ ἐπὶ μέρους διάταξις τῆς ὕλης εἶναι ποικίλη κατὰ κεφάλαια.

Ἡ ὅλη βιβλιογραφία περιλαμβάνει ὡς ἐπὶ μέρους κεφάλαια τὰ κάτωθι : Βιβλιογραφίαι, Βιβλιοθήκαι, Γενικαὶ πραγματεῖαι, Γεωλογία, Χλωρίς, Πανίς, Ἐκκλησία, Λαογραφία, Γλωσσολογία, Τοπωνύμια, Ἐκπαίδευσις, Ἱατρικά, Νομικά, Οἰκονομία.

Ἡ μελέτη αὕτη εἶναι μοναδικὴ εἰς τὸ εἶδος τῆς καὶ δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ὑπόδειγμα διὰ τὴν σύνταξιν βιβλιογραφικῶν καὶ ἄλλων μερῶν τῆς Ἑλλάδος. Ἐβραβεύθη ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν τῷ 1957.

114. ΜΕΛΑΝΟΦΥΔΟΥ Π., Τὸ ὄρος Ἄι - Κώστας τῆς Χαλδίας καὶ ἡ γύρω περιοχή. Ἀρχεῖον Πόντου 26 (1964), 186 - 192.

Ὁ σ., ἐξετάζων τὸ ὄνομα τοῦ ὄρους τούτου, εὐρίσκει τὴν εὐκαιρίαν νὰ καταγράψῃ καὶ τὸ τοπωνυμικόν τῆς περιοχῆς αὐτῆς.

115. ΜΕΝΤΖΟΥ ΜΑΡΙΑΣ, Ἡ λέξις «ξένος» σὲ ἐκκλησιαστικὰ κείμενα. Χάρις Κωνσταντίνου Ι. Βουρβέρη, Ἀθῆναι 1964, σ. 355 - 358.

Ἡ σ. ἐξετάζει τὴν σημασιολογικὴν ἐξέλιξιν εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν λογοτεχνίαν τῆς λ. ξένος, ἥτις εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ὑμνογραφίαν λαμβάνει τὴν σημασίαν τοῦ «ἐξωλογοῦ, ὑπερφυσικοῦ» καὶ χαρακτηρίζει συχνὰ τὴν μορφήν τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς Παναγίας.

Εἰς ἐκκλησιαστικά κείμενα ἡ λ. σημαίνει ξένος ἀμέτοχος, ἀνάξιος τοῦ Θεοῦ, ἢ ἐχθρὸς τῆς ἐκκλησίας καὶ ταυτίζεται μετὸν διάβολον. Εἰς τὰ ἀπολογητικά κείμενα σημαίνει τὸν ξένον ἀπὸ αὐτὸν τὸν κόσμον. Ἐνίοτε δηλοῖ καὶ τὸν δεστυχισμένον. Ἡ σ. παραθέτει ἐπὶ τῶν σημασιῶν αὐτῶν καὶ σχετικὰ χωρία συγγραφέων.

116. ΜΕΡΤΖΙΟΥ Κ. Δ., Ποία ἦτο ἡ καθομιλουμένη τῶν Ἀθηναίων πρὸ τριῶν αἰῶνων, Ἀθηναϊκά 29 (1964), 35 - 40.

Ὁ σ. δημοσιεύει τὸ Γαλλο - Ἑλληνικὸν «Μικρὸν Λεξικὸν τῆς κοινῆς τῶν Ἑλλήνων γλώσσης, ὅπως ὀμιλεῖται καὶ προφέρεται τώρα ἐν Ἑλλάδι πρὸς χάριν τῶν περιέργων καὶ ἐκείνων ποὺ θὰ θελήσουν νὰ μεταβοῦν εἰς τὴν χώραν ταύτην», τὸ ὁποῖον παραθέτει εἰς τὸν δεῦτερον τόμον τοῦ συγγράμματός του ὁ ἐπισκεφθεὶς τὸ 1676 τὰς Ἀθήνας ἰατρὸς Σπόν. Τὴν σημασίαν τῶν λέξεων μεταφέρει ὁ Σπὸν διὰ λατινικῶν χαρακτήρων, σημειῶνει δὲ καὶ τὸ φαινόμενον τοῦ τσιτακισμού.

117. ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ Κ., Ὀμήρου ἱατρικά, Πλάτων 16 (1962), 145 - 176.

Ὁ σ., ἐξετάζων τὰ κατὰ τὴν ἱατρικὴν ὡς αὕτη παρουσιάζεται εἰς τὰ Ὀμηρικὰ κείμενα, εὐρίσκει τὴν εὐκαιρίαν νὰ καταρτίσῃ ἀλφαβητικῶς μίαν ἱατρικὴν καὶ μίαν ἀνατομικὴν ὁρολογίαν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Ἐκ τῆς ὁρολογίας ταύτης, ἐκ τῆς φρασεολογίας, ἐκ τῆς περιγραφῆς τῶν χειρουργικῶν ἐπεμβάσεων καὶ ἄλλων θεραπευτικῶν τρόπων διαφαίνεται ἡ ἱατρικὴ μὀρφωσις κατὰ τὴν ὀμηρικὴν ἐποχὴν.

118. ΜΠΙΡΗ Κ., Τοπωνύμια τῆς Τουρκοκρατίας εἰς τὸ λεκανοπέδιον τῶν Ἀθηνῶν, Ἀθηναϊκά τευχ. 30 (1965), 16 - 21.

Ὁ σ. συζητεῖ τὴν ὀρθὴν τοποθέτησιν τῶν ἀρχαίων ὀνομάτων τῶν γύρω ἀπὸ τὰς Ἀθήνας λόφων τοῦ Ἀγγέσμου, τοῦ Λυκαβηττοῦ καὶ τοῦ Βριληττοῦ ἢ Βριλησσοῦ. Κατὰ τὸν σ. Ἀγγεσμος ἐκαλεῖτο ὁ νῦν λόφος τοῦ Στρέφη, ἐπὶ τοῦ ὁποίου, κατὰ τὸν Πausανίαν, ἦτο καὶ ἄγαλμα τοῦ Ἀγγεσμίου Διός, Βριλησσοῦ δὲ τὰ νῦν Τουρκοβοῦνια, ἅτινα ἐκλήθησαν οὕτω κατὰ τὴν Τουρκοκρατίαν, διότι αἱ μὴ καλλιεργήσιμοι βραχώδεις ἐκτάσεις, ὑψώματα, ἐκαλοῦντο Τουρκικά, ὡς ἀνήκοντα εἰς τὸ δημόσιον. Τὰ ἀνήκοντα ὁμοῦ εἰς τὸν Σουλτάνον ἐλέγοντο Βασιλικά.

Ἐπὶ πλέον, ὁ σ. παρατηρεῖ ὅτι τὰ νῦν Πασαλιμάνι (ἀρχαῖον Ζέα) καὶ Τουρκολιμάνο (Μουνηχία) ἐκλήθησαν οὕτω, διότι ἡ περιοχὴ ἀνήκε κατὰ τὴν Τουρκοκρατίαν ἀποκλειστικῶς εἰς Τουρκικὴν στρατιωτικὴν ἀρχήν, τελοῦσαν ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐξουσίαν τοῦ πασᾶ τῆς Εὐβοίας, ἐπὶ δὲ τῆς νῦν Καστέλλας ἦτο ἐγκατεστημένη Τουρκικὴ φρουρά.

119. ΜΠΟΓΚΑ ΕΥΑΓΓ. Α., Τὰ γλωσσικὰ ἰδιώματα τῆς Ἠλείρου (Βορείου, Κεντρικῆς καὶ Νοτίου) Ἀ' Γιαννιώτικο καὶ ἄλλα λεξιλόγια. Ἐκδόσεις Ἑταιρείας Ἠπειρωτικῶν Μελετῶν. Ἰωάννινα 1964, σσ. 101' + 460'.

Εἰς τὴν ἐργασίαν αὐτὴν περιέχονται : Πρόλογος, σ. ζ - ι, Βιβλιογραφία, ια' - ιδ' Εἰσαγωγή, σ. 1 - 6. Φωνητικὸ καὶ Γραμματικὸν διάγραμμα γιὰ τὸ Γιαννιώτικο

ιδίωμα, σ. 7 - 19. Ξένες λέξεις στήν Ἡπειρο, σ. 20 - 24. Τρόπος κατά τόν ὁποῖο καταγράφονται καί κατατάσσονται τὰ λήμματα, σ. 25 - 26. Μέρος Πρώτο. Γλωσσάριο Γιαννιώτικο (καί λέξεις τῆς Κεντρικῆς καί Νοτίου Ἡπείρου), σ. 27 - 442. Βαπτιστικά ὀνόματα Γιαννιώτικα, σ. 443 - 446. Ζαγορίου 446 - 447, Δωδώνης 448. Δερβιζιάνων 449, Μετσόβου 449 - 450 Σαρακατσαναίων, σ. 450 - 451, Ἄρτης 451. Πίνακες ξένων λέξεων, σ. 452 - 457. Ἐρραιογιαννιώτικα, σ. 458 - 460. Κριτική ὑπό Δ. Β. Οἰκονομίδου, Ἀθῆνᾶ 67 (1964) 426 - 430.

120. ΜΠΟΓΚΑ ΕΥΑΓΓ. Α., Τά γλωσσικά ἰδιώματα τῆς Ἡπείρου, (Βορείου, Κεντρικῆς καί Νοτίου). Γλωσσάρια Βορ. Ἡπείρου, Θεσπρωτίας, Κόνιτσας κ.ἄ., Ἰωάννινα 1996, σσ. 263.

Ὁ σ. μετά τινάς εἰσαγωγικάς σημειώσεις παραθέτει : Α' Γλωσσάριον βορείου Ἡπείρου. Λέξεις ἐκ Πωγωνίου, ὀνόματα βαπτιστικά περιοχῆς Δελβίνου, Δρόπολης κ.ἄ. (σ. 5 - 74). Β' Γλωσσάριον Χιμάρας, Δρυμάδων, Παλιάσας (σ. 75 - 97). Γ' Γλωσσάριον Θεσπρωτίας (Φιλιατῶν, Παραμυθιάς, Μαργαριτίου, Σουλίου κ.ἄ.). Θεσπρωτικά βαπτιστικά ὀνόματα (σ. 98 - 202). Δ' Γλωσσάριον ἡμιβορείου ἰδιώματος περιοχῆς Βούρμπιανης, Πυρσόγιαννης κ.ἄ. (σ. 203 - 204), Λεξιλόγιον (σ. 205 - 258).

121. ΜΠΟΥΡΑ ΝΕΣΤ., Περὶ τῆς ἐξελίξεως τοῦ γράμματος Κόππα (ϙ) ἐν τῇ Ἑλληνικῇ, Πλάτων 15 (1964), 218 - 225.

Ὁ σ. ἀναφέρεται κατὰ πρότον εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ γράμματος κόππα καί παρατηρεῖ ὅτι ἡ εὐρεία διάδοσις τούτου κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους ὅσον καί ἡ κατόπιν ἀποβολή αὐτοῦ ὀφείλονται εἰς καθαρᾶς φωνητικά αἷτια καί συγκεκριμένως εἰς τινὰ λεπτὴν φωνητικὴν ἰδιότητα τοῦ ϙ ἦτις, ἐπειδὴ ἀργότερον δὲν ἐγένετο ἀντιληπτὴ, ἀπέβη αἷτια τοῦ πλήρους ταυτισμοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸ Κ.

Ἐν συνεχείᾳ ἐξετάζει τὰς διαφόρους παραλλαγὰς, τὰς ὁποίας ἐμφανίζει ἡ παράστασις τοῦ συμβόλου τούτου εἰς τὰ ἐπὶ μέρους ἑλληνικὰ ἀλφάβητα, καί τὴν χρῆσιν αὐτοῦ ὡς ἀριθμητικοῦ.

122. ΜΠΟΥΡΑ ΝΕΣΤ., Ἡ γλῶσσα τῶν ποιητῶν τῆς Ἀθηναϊκῆς Σχολῆς, Πλάτων 17 (1965), 124 - 185.

Ὁ σ. παρατηρεῖ ὅτι ἡ Ἀθ. Σχολὴ διεμορφώθη ἐκ τῆς ἐπιδράσεως τῶν λογίων τοῦ Φαναρίου καί τῶν κλασικιστικῶν καί ρομαντικῶν τάσεων τῶν χρόνων ἐκείνων. Ἡ προσπάθειά τῆς πρὸς ἐπάνοδον εἰς τὴν ἀρχαίαν γλῶσσαν, μολονότι ἐπέδρασεν ἀρνητικᾶς ἐπὶ τοῦ ποιοῦ τοῦ λογοτεχνικοῦ ἔργου αὐτῆς, προσέφερεν ὁμως ὑπηρεσίαν εἰς τὴν πνευματικὴν ἀναγέννησιν, διότι ἀπεκάθαρε τὴν γλῶσσαν ὑπὸ τὰ τουρκικά στοιχεῖα.

Ὁ σ. ἐν συνεχείᾳ διακρίνει δύο περιόδους τῆς Ἀθ. Σχολῆς. Κατὰ τὴν πρώτην (1822 - 1850), οἱ λόγοι τῶν Ἀθηνῶν χρησιμοποιοῦν κατ' ἀρχὰς τὴν δημοτικὴν μετὰ λογίων στοιχείων, ἐν συνεχείᾳ δὲ τὴν καθαρεύουσαν μέχρι πλήρους ἐξαρχαϊσμοῦ αὐτῆς. Ἐθεώρησαν τὸν γλωσσικὸν ἀρχαϊσμόν ὡς τὴν μόνην λύσιν πρὸς ἀνακούφισιν τοῦ ἔθνους μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν. Ποιηταὶ τῆς περιόδου αὐτῆς εἶναι ὁ Ἀλέξανδρος καί Παναγιώτης Σοῦτσος, ὁ Ἡλίας Τανταλίδης, ὁ Θ. Ὁρφάνιδης, ὁ Γ. Ζαλοκώστας, ὁ Ρ. Ραγκαβῆς κ.ἄ. Τὸ περιεχόμενον τῆς ποιήσεως εἶναι

σατιρικών, ἐπικολυρικών καὶ ἐπικών. Παρατηρεῖται ἐπιτήδευσις ὕφους εἰς τὰ ἔργα τῆς καθαρειούσης. Κατὰ τὴν δευτέραν περίοδον (1850-1877) αἱ ἀρχαίζουσαι τάσεις προωθοῦνται ὑπὸ τῶν ποιητικῶν διαγωνισμῶν, οἱ ὅποιοι ὁμῶς ἀρχίζουν νὰ διευκολύνουν τὴν ἐμφάνισιν καὶ ἐπικράτησιν τῆς δημοτικῆς ἰδίᾳ διὰ τοῦ Βαλαωρίτου (1872).

Ποιηταὶ τῆς περιόδου αὐτῆς εἶναι ὁ Ἄχ. Παράσχος, ὁ Δημ. Παπαρρηγόπουλος, ὁ Ἐπ. Βασιλειάδης, ὁ Ἰ. Καρασούτας, ὁ Ἀλεξ. Βυζάντιος κ.ά.

Ἄπο φωνητικῆς, μορφολογικῆς καὶ συντακτικῆς ἀπόψεως ἡ γλῶσσα τῶν ἔργων τῆς Ἀθ. Σχολῆς ἀκολουθεῖ κατὰ βάσιν τὰ κρατοῦντα ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἑλληνικῇ. Ἡ μορφολογικὴ ἐξέτασις φθάνει ἀπὸ τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς μέχρι τῶν ἰδιωματικῶν δημοτικῶν τύπων. Ἡ ἐξέτασις τῆς γλώσσης παρουσιάζει γενικῶς δυσκολίας, διότι γίνεται χρῆσις καὶ τῆς καθαρειούσης κατὰ κύριον λόγον, ἀλλὰ καὶ τῆς δημοτικῆς. Τὸ τμήμα τοῦτο ὁ σ. ἐξετάζει διὰ πολλῶν παραδειγμάτων, τὰ ὅποια ἀναφέρονται εἰς τὸ ὄνομα, τὸ ρῆμα, τὴν παραγωγὴν, τὴν σύνθεσιν, τὸ λεξιλόγιον καὶ τὴν σύνταξιν.

123. ΜΠΟΥΡΑ ΝΕΣΤ., Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν εἰς -ῖ καὶ -ῖ ὀνομάτων τῆς ἀθεμάτου κλίσεως, Πλάτων 18 (1966), Ἀθήναι, σ. 199 - 205.

Ὁ σ. ἐξετάζει τὸ κλιτικὸν σύστημα καὶ τὴν διαμόρφωσιν τῶν πρωτικῶν τύπων τῶν ὀνομάτων εἰς -ῖ (τοῦ τύπου *δρῦς*, *ἰχθύς*, *βότρως*) καὶ εἰς -ῖ (τοῦ τύπου *ἤρως*).

124. ΜΠΡΑΤΣΙΩΤΟΥ ΦΩΤ., Τὰ ρήματα «*θαυμάζειν*» καὶ «*ἄγασθαι*» μετ' ἀπαρεμφάτου παρὰ Ξενοφῶντι. Χάρις Κωνσταντίνῳ Ι. Βουρβέρη, Ἀθήναι 1964, σ. 239 - 250.

Ἡ σ. παρατηρεῖ ὅτι τὰ ρ. *ἄγασθαι* καὶ *θαυμάζειν* χρησιμοποιοῦνται παραλλήλως ὑπὸ τοῦ Ξενοφῶντος τὸ μὲν πρῶτον κυρίως ἐπὶ δηλώσεως θαυμασμοῦ ἢ καὶ ἀπλῶς εὐαρεσκείας, τὸ δὲ δεύτερον ἐπὶ δηλώσεως θαυμασμοῦ ὡσαύτως καὶ ἀπορίας. Τὸ μὲν *ἄγασθαι* ἀπαντᾷ 40 φορές, τὸ δὲ *θαυμάζειν* 116. Παραλλήλως χρησιμοποιεῖται καὶ τὸ ρηματικὸν ἐπίθετον *θαυμαστός* (*θαυμαστόν*) καὶ τὸ *ἀγαστός*.

Τὰ ἀνωτέρω ρήματα παρὰ Ξενοφῶντι σπανίως ἀπαντοῦν μετ' ἐνάρθρου ἀπαρεμφάτου.

Τὸ ρῆμα *θαυμάζειν* παρουσιάζει μεγαλύτεραν ποικιλίαν συντάξεως ἢ τὸ ρῆμα *ἄγασθαι*.

Ἐν συνεχείᾳ ἡ σ. ἐξετάζει τὰς συντάξεις τῶν ρημάτων αὐτῶν, τὰ ὅποια σπανίως μόνον ἀπαντοῦν μετ' ἐνάρθρου ἀπαρεμφάτου. Ἡ προσθήκη ἢ ἡ παράλειψις τοῦ ἄρθρου ἀποτελοῦν ἕτερον τμήμα τῆς μελέτης.

125. ΜΥΛΩΝΑΚΟΥ ΣΤ., Τὸ Δαφνὶ τῆς Σπάρτης καὶ τὰ γύρω χωριά. Ἱστοριογραφικὴ - κοινωνιογραφικὴ καὶ λαογραφικὴ μελέτη. Ἀθήναι 1966, σσ. 203.

Εἰς τὴν ποικίλου περιεχομένου ὄλην περιλαμβάνεται τὸ ὀνοματολόγιον τῆς περιοχῆς, λαογραφικά τινα καὶ λεξιλογικά στοιχεῖα τοῦ τόπου.

126. ΝΙΑΝΙΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, Γνώσις καὶ Λόγος, Ἀθήναι 1965, σσ. 253.

Ὁ σ. μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν διαιρεῖ τὴν μελέτην του εἰς τὰ κάτωθι κεφάλαια μὲ

τάς σχετικές υποδιαιρέσεις : Α. Ἡ συστηματικὴ σχέσις φιλοσοφείν καὶ λέγειν (Ἡ φιλοσοφία, τὸ ἀντικείμενον αὐτῆς καὶ ἡ γλῶσσα. Ἡ συστηματικὴ σχέσις ἀξιολογίας, λογικῆς, μαθηματικῶν καὶ γλώσσης). Β. Ἡ συστηματικὴ σχέσις Νοημάτων - Κρίσεων - Προτάσεων. Γ. Νοεῖν καὶ λέγειν εἰς τὸν Θεαίτητον τοῦ Πλάτωνος. Δ. Ἡ ἐκφερομένη κρίσις καὶ τὸ ἀντικείμενόν της. Ε. Νοῦς καὶ γνώσις. ΣΤ. Κατ' αἰσθησιν παραστάσεις καὶ κατ' αἰσθησιν ἀντικείμενα.

Ἄκολουθοῦν Ἐπίλογος, Σημειώσεις καὶ Βιβλιογραφία.

127. ΝΙΑΝΙΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ. Πλάτωνος «Κρατύλος». Ἡ φιλοσοφία τῆς γλώσσης τοῦ Πλάτωνος. Ἀθήναι 1965, σσ. 176.

Πολλὰ εἶναι τὰ ἐπὶ μέρους θέματα, τὰ ὅποια ἐξετάζει ὁ σ. Εἰς τὸ Α' μέρος περιλαμβάνονται τὰ : Ἡ περὶ νόμῳ ὀρθότητος τῶν ὀνομάτων θεωρία (αἱ θέσεις τοῦ Ἐρμογένους, ἡ κριτικὴ τοῦ Σωκράτους. Ψευδῆ καὶ ἀληθῆ ὀνόματα. Ὀνομάζειν : ἡ πράξις καὶ αἱ συνθήκαι αὐτοῦ. Τὰ ὀνόματα ὡς μέρη τοῦ λόγου. «Συνθήκη» καὶ «ὁμολογία» ὡς συνθήκαι τῆς πράξεως τοῦ ὀνομάζειν. Περαιτέρω ἀνάλυσις τῶν συνθηκῶν τοῦ ὀνομάζειν). «Ὁμολογία» καὶ «Νόμος». «Εἶδος» ὀνόματος καὶ ἰδέαι. Νόμος καὶ φύσις. Κατάληξις.

Εἰς τὸ Δεύτερον μέρος ἐξετάζονται, Ἡ περὶ φύσει ὀρθότητος τῶν ὀνομάτων θεωρία. Αἱ θέσεις τοῦ Κρατύλου «Φύσις» καὶ «Νομοθέτης», Σχόλιον ἐπὶ τῆς ἐμπειρικῆς βάσεως τῆς ἀρχῆς τῆς φύσει ὁμοιότητος, Ἡ λογικὴ θεωρία τοῦ Κρατύλου, Τὸ ὄνομα, Περί ὀνομάτων λόγων καὶ ψεύδους, Σύνοψις τοῦ προτύπου τῆς θεωρίας τοῦ Κρατύλου, Ἡ κριτικὴ τοῦ Σωκράτους, Συνθήκη, ἔθος καὶ σημεῖα, Κατάληξις.

Ἄκολουθοῦν : Βιβλιογραφία, Σημειώσεις καὶ Πίνακες χωρίων.

128. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗ Ν., Ἀμαζόνες καὶ Πόντος. Ἀρχεῖον Πόντου 26 (1964), 250 - 256.

Ὁ σ., παραθέτων τὰς ἐρμηνείας τοῦ ὀνόματος αὐτῶν καὶ ἐξετάζων τὴν ὀρθότητά των, δέχεται ὅτι Ἀμαζὼν σημαίνει τὴν γυναῖκα, τὴν ἔχουσαν ὀρθοὺς μαστοὺς. Ἐν συνεχείᾳ ἐξετάζει ποῖοι οἱ περὶ τῶν Ἀμαζόνων θρύλοι καὶ ποῖα ἡ ἐμφάνισις των εἰς τὴν τέχνην καὶ ἰδιαίτερώς τὴν ἑλληνικὴν.

129. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗ Δ. Β., Ἡ Μελισσοκομία ἐν Νάξῳ καὶ ἐν Ἀνάφῃ, Ἐπετηρὶς Ἑταιρείας Κυκλαδικῶν Μελετῶν 5 (1965), 617 - 634.

Ὁ σ., ἐκθέτων τὰ κατὰ τὴν μελισσοκομίαν, ἀναγράφει πολλοὺς ἰδιωματικοὺς ὄρους σχετικοὺς πρὸς τὸ κεφάλαιον τοῦτο.

130. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ Δ. Β., Ὄνομα καὶ ὀνοματοθεσία εἰς τὰς δοξασίας καὶ συνήθειας τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, Λαογραφία 20 (1962), 446 - 542.

Ὁ σ., ἐξετάζων τὸ θέμα του μὲ βάσιν τὴν λαογραφίαν, διαιρεῖ τοῦτο εἰς τὰ κάτωθι κεφάλαια : Μαγικὴ ἔννοια τοῦ ὀνόματος. Μαγικαὶ συνήθειαι περὶ τὴν ἐκλογὴν τοῦ ὀνόματος. Ἡ ἔννοια τοῦ βαπτίσματος καὶ αἱ περὶ τῶν ἀβαπτίστων ἀντιλήψεις. Ἡ κατὰ τὴν βάπτισιν ὀνοματοθεσία (ὀνόματα ἐκ προγόνων, τὰ ἐκ τῆς παραδόσεως καὶ ἐκ διαφόρων περιστατικῶν ὀνόματα, εὐδοίωνα ἢ εὐχρητικά ὀνόματα), χρόνος καὶ τόπος τῆς βαπτίσεως καὶ ὀνοματοθεσίας. Ἀναγγελία τοῦ ὀνόματος. Ἡ ἀπόκρυψις ἢ ἀποσιώπησις τοῦ ὀνόματος καὶ ἡ συνήθεια τῶν διπλῶν ὀνομάτων.

Ἄλλαγή τοῦ ὀνόματος. Χρήσις τοῦ ὀνόματος. Τὸ ὄνομα εἰς τὰ παραμῦθια καὶ

τάς παροιμίας. Ἡ ἑορτὴ τοῦ ὀνόματος. Ὀνομαστικὰ ζώων καὶ τόπων. Ὀνόματα φυτῶν.
Ὁ σ. ἐξετάζει τὸ θέμα του ἐπὶ τῆ βάσει πλουσίου λαογραφικοῦ ὕλικου.

131. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΔΟΥ Ν., Τὸ Κάτω ἀρμαμέντον (καὶ ὄχι ὁ κατεπάνω τοῦ ἀρματος),
Ἄρχ. Πόντ. 26 (1964), 193 - 196.

Ὁ σ. διορθώνει τὸ χωρίον τοῦ Κωνσταντίνου Πορφυρογεννήτου, Περὶ βασιλείου τάξεως, σ. 676, τὸ σχετικὸν μετὰ τὴν φράσιν: «κατεπάνω τοῦ ἀρματος» καὶ παρατηρεῖ ὅτι ἡ ὀρθὴ γραφὴ τοῦ χειρογράφου εἶναι ἀπὸ τ(οῦ) κάτ(ω) ἀρμα-μ(έν)τ(ου).

Παρατηρεῖ δὲ ὅτι τὸ ἀρμαμέντον, δηλ. ἡ ὀπλοθήκη, εἶναι ἡ γνωστὴ κρατικὴ ὑπηρεσία, ἣτις κατὰ τὸν 10ον αἰ. εἶχεν ἐπὶ κεφαλῆς τὸν ἀρχοντα τοῦ ἀρμαμέντον. Ἐν συνεχείᾳ προβαίνει εἰς τινὰς παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ χρόνου τῆς κτίσεως καὶ τῶν θέσεων τοῦ ἀρμαμέντου εἰς Κων/λιν.

132. ΟΝΟΜΑ. Bibliographical and information Bulletin - Bulletin d'information et de bibliographie, vol. IX (1960/61), 1 - 2 [1962] pp. 365. 3 [1963], pp. *110. Annex 1963, pp. 47.

Καὶ ὁ τόμος οὗτος εἶναι πολυτελής εἰς ἑκδοσιν καὶ πλούσιος εἰς περιεχόμενον. Περιλαμβάνει (σ. 1 - 245) τὴν ὀνοματολογικὴν βιβλιογραφίαν 35 κρατῶν διὰ τὰ ἔτη 1958 - 1959. Αἱ ἀφορῶσαι εἰς τὴν Ἑλλάδα μελέται παρέχονται ὑπὸ τοῦ Ν. Ἀνδριώτη καὶ Δ. Βαγιακάκου (σ. 110 - 118).

Εἰς τὰς σ. 247 - 262 δίδονται ὑπὸ τοῦ Β. Doucet οἱ τίτλοι τῶν ὀνοματολογικῶν μελετῶν, αἱ ὁποῖαι ἐδημοσιεύθησαν τῷ 1960 εἰς τὰ ἐκδιδόμενα ὀνοματολογικὰ περιοδικά. Ἀπὸ σ. 263 - 290 παρέχεται κατάλογος μελετῶν τοῦ 1960. Ἡ ἑλληνικὴ βιβλιογραφία σημειώνεται εἰς τὰς σ. 274 - 275. Δίδονται ἐν συνεχείᾳ (σ. 291 - 337) διάφοροι εἰδήσεις σχετικαὶ μετὰ τὸ 7ον Ὀνοματολογικὸν Συνέδριον τῆς Φλωρεντίας (1961), μετὰ τὸ 8ον τοῦ Ἀμστερνταμ (1963), καθὼς καὶ μετὰ τὴν κίνησιν τῶν Ὀνοματολογικῶν Σπουδῶν εἰς διαφόρους χώρας. Ἀκολουθοῦν (σ. 339 - 361) νεκρολογίαι τῶν ὀνοματολόγων Max Vasmer (1886 - 1962), Auguste Vincent (1879 - 1962), Kar. Michaëlsson (1890 - 1961), Jānis Endzelīnos (1873 - 1961), Albert Grenier (1878 - 1961), Pieter Sipnqa (1872 - 1961), Elmér von Schwortz (1890 - 1962), Paul Lévy (1887 - 1962).

Εἰς τὸ τρίτον τεῦχος σ. 1 - *110 δημοσιεύεται ὑπὸ τοῦ Witold Tazsycski ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῶν Mieczysław Karas̄ καὶ Adam Turasiewicz ἡ Πολωνικὴ Βιβλιογραφία περὶ ὀνομάτων καὶ τοπωνυμίων μέχρι τοῦ 1960 συμπεριλαμβανομένου (No 1 - 1472). Εἰς τὸ Annex ὁ Β. Doucet παρέχει (σ. 1 - 27) τοὺς τίτλους τῶν ἐργασιῶν, αἱ ὁποῖαι ἐδημοσιεύθησαν εἰς τὰ ὀνοματολογικὰ περιοδικὰ τοῦ 1961 - 1962, εἰς δὲ τὰς σ. 28 - 47 τὰ δημοσιεύματα τῶν ἐτῶν 1961 - 1962.

Vol. X (1962/63) I Bibliographia Onomastica 1960, σσ. 212. Louvain 1964. II, σσ. 213 - 336 καὶ III., [1963], σσ. *111 - 250* καὶ Annex X (1962/63) [1964], σσ. 50.

Εἰς τὸ πρῶτον τεῦχος δημοσιεύεται ἡ ὀνοματολογικὴ βιβλιογραφία τριάκοντα ἐπτὰ κρατῶν ἐξ ὧν τῶν ἡπειρῶν. Ἡ ἑλληνικὴ βιβλιογραφία δίδεται ὑπὸ τοῦ Ν. Ἀνδριώτη καὶ Δ. Βαγιακάκου εἰς τὰς σελ. 85 - 88. Εἰς τὸ τρίτον τεῦχος, σ. 111 - 250, δημοσιεύεται ὑπὸ τοῦ Witold Tazsycski ἡ συνέχεια τῆς ὀνοματολογικῆς

βιβλιογραφίας της Πολωνίας μέχρι τοῦ 1960 συμπεριλαμβανομένου. Ὁ ἀριθμὸς τῶν μελετῶν ἀνέρχεται εἰς 3194 εἰς ὅς προστίθενται ἐν εἶδει Συμπληρώματος ἑτε-
ραι 292. Εἰς τὸ τέλος ὑπάρχει πῖναξ τῶν Συγγραφέων καὶ τῶν περιεχομένων κατὰ
κεφάλαια.

Λίαν ἐνδιαφέρον εἶναι τὸ *Παράρτημα*, ὅπου δημοσιεύονται 1) ὑπὸ τοῦ B. Doucet οἱ τίτλοι τῶν ὀνοματολογικῶν μελετῶν, αἵτινες ἐδημοσιεύθησαν κατὰ τὸ 1963 καὶ 1964 εἰς τὰ ἐκδιδόμενα ὀνοματολογικὰ περιοδικά. 2) Ὑπὸ τοῦ Fr. Beersmans οἱ τίτλοι ὀνοματολογικῶν μελετῶν, δημοσιευθεισῶν κατὰ τὸ 1963 καὶ 1964, ἀλλὰ μὴ ἀναφερομένων εἰς τὸ παράρτημα τοῦ 9ου τόμου. Ἡ ἑλληνικὴ βιβλιογραφία εἶναι εἰς τὰς σελ. 36 - 37.

Vol. XI (1964/65) [1965 - 1966], Τεύχ. Α, σσ. 1 - 201, τεύχ. Β, σ. 202 - 360, τεύχ. Γ, σσ. *1 - *42.

Εἰς τὸ πρῶτον τεύχος, ὡς συνήθως, ἀναγράφεται ἡ τοπωνυμικὴ καὶ ἀνθρωπωνυμικὴ βιβλιογραφία, διαφόρων χωρῶν (σ. 5 - 168). Ἡ περὶ Ἑλλάδος, συντεταγμένη ὑπὸ τοῦ Ν. Ἀνδριώτη καὶ Δ. Βαγιακάκου, περιλαμβάνεται εἰς τὰς σελ. 83 - 87. Ἀπὸ τῆς σ. 169 - 180 δημοσιεύονται οἱ τίτλοι τῶν κατὰ τὸ ἔτος 1962 ἐκδοθέντων 15 ὀνοματολογικῶν περιοδικῶν εἰς ἕλον τὸν κόσμον, καθὼς καὶ οἱ τίτλοι τῶν ἐν αὐτοῖς μελετῶν. Τινὲς τῶν μελετῶν τούτων ἀνάγονται εἰς ἑλληνικὰ ὀνόματα καὶ τοπωνύμια, ὡς ἡ τοῦ O. Masson, Notes d'anthroponymie grecque et asianique, ἡ τοῦ A. J. Van Windekens, Sur le nom de la divinité grecque Hermès κ.ά.

Ἄκολουθεῖ γενικὴ βιβλιογραφία τῶν δημοσιευμάτων τοῦ 1962 [Ἑλλάς, σ. 192].

Εἰς τὸ δεύτερον τεύχος (σ. 203 - 360) καταγράφονται ποικίλαι εἰδήσεις διὰ τὸ 9ον Διεθνὲς Ὄνοματολογικὸν Συνέδριον τοῦ Λονδίνου καὶ διὰ τὸ ἐν Βιέννη συγκληθησόμενον κατὰ Σ/βριον τοῦ 1969 δέκατον Διεθνὲς Συνέδριον. Ἀκολουθοῦν Βιογραφίαι διαπρεπῶν ὀνοματολόγων, ὡς τοῦ Jöran Sahlgren, Carlo Battisti, καὶ διάφοροι μελέται ὡς τοῦ E. Kranzmayer, Zur Ortsnamenkunde Tirols, τοῦ A. K a g a m i, Changements des tons musicaux d'un toponyme d'après la distance, τοῦ A. Grootaers, Une nouvelle oeuvre posthume de K. Kagani, τοῦ E. S h a w a r z, Altdeutsches Namenbuch, Ποικίλαι ἄλλαι ὀνοματολογικαὶ εἰδήσεις, ὡς Ν. A. C o u n s t a n t i n e s c u, Un nouveau dictionnaire anthroponymique roumain, βιβλιοκρισίαι ὑπὸ J. Herbillon τῆς μελέτης τοῦ Δ. Βαγιακάκου, Σχεδιάγραμμα βιβλιογραφίας, Ἰ. Θ ω μ ο π ο ὕ λ ο υ, Contribution à la Bibliographie onomastique d'Éthiopie, ἀγγέλλεται ἡ ἰδρυσις «Istituto di Scienze onomastiche» εἰς Φλωρεντίαν καὶ δίδονται πληροφορίες διὰ τὸ ὀνοματολογικὸν Ἰνστιτούτον τοῦ Pretoria University τῆς Ν. Ἀφρικῆς καὶ διὰ τὰ πεπραγμένα τῆς Γεωγραφικῆς Ἐταιρείας τοῦ Québec.

Ἐν συνεχείᾳ, εἰδικαὶ σελίδες ἀφιερῶνται εἰς μνήμην ἀποθανόντων ὀνοματολόγων, τῶν ὁποίων δημοσιεύονται καὶ αἱ φωτογραφίαι, ὡς τοῦ : Alf. Axelsson Sommerfelt (1892 - 1965) καθηγ. Πανεπιστ. τοῦ Oslo, Hans Krahe (1898 - 1965) καθηγ. Πανεπιστ. τοῦ Tübingen, τοῦ Πολωνοῦ καθηγητοῦ Tadeusz Lehr - Splawinski (1891 - 1965), τοῦ Joseph Meyers (1900 - 1964) μέλους τοῦ Διεθνoῦς Συμβουλίου τῶν Ὄνοματολογικῶν Σπουδῶν, τοῦ καθηγ. Johan Ulfich Hubschmied (1881 - 1966), τοῦ καθηγ. Joshua Whatmough (1897 - 1964), τοῦ καθηγ. Franz Steinbach (1895 - 1964), τοῦ καθηγ. Manuel Garcia Blanco (1902 - 1960), τοῦ καθηγ. Paul

Lebel (1901 - 1965), τοῦ καθηγ. Stefan Kniezsa (1898 - 1965), τοῦ Ernests Blesse (Blesse) (1892 - 1964), τοῦ καθηγ. Lauri Einari Kettunen (1885 - 1963), τοῦ Pádraig O'Siochfhradha (1883 - 1964), τοῦ καθηγ. Crósta Langenfelt (1888 - 1965), τοῦ καθηγ. Stanistaw Wedkiewicz (1888 - 1963).

Ἐν τέλει ἀναγγέλλονται αἱ δημοσιεύσεις τῶν πεπραγμένων τῶν ἐννέα Διεθνῶν Ὀνοματολογικῶν Συνεδρίων.

Τὸ τρίτον τεῦχος τοῦ τόμου μὲ ἰδιαιτέραν σελίδωσιν (1 - 42) περιλαμβάνει καὶ Ὀνοματολογικὴν Βιβλιογραφίαν τῆς Νέας Ζηλανδίας ὑπὸ I. S. Ryan.

133. ΠΑΓΚΑΛΟΥΓΓ., Περὶ τοῦ γλωσσικοῦ ἰδιώματος τῆς Κρήτης, τόμος τέταρτος. Α' ἡμίτομος. Εἰσαγωγή. Γλωσσάριον Τ - Ω. Συμπλήρωμα γλωσσαρίου - Λαογραφικὰ Σύμμεκτα, Λαογραφικὰ κείμενα. Ἐν Ἀθήναις 1964, σσ. 400. Β' ἡμίτομος, σσ. 401 - 714.

Συνεχίζων ὁ σ. τὴν δημοσίευσιν τοῦ Γλωσσαρίου τοῦ Κρητικοῦ ἰδιώματος παρέχει εἰς τοὺς δύο ἀνωτέρω ἡμίτομους πλουσιώτατον καὶ λίαν ἐνδιαφέρον ὕλικόν ἐκ Κρήτης. Ὁ μελετῆς τοῦ Κρητικοῦ ἰδιώματος ἀπαραιτήτως δεόν νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν τὴν ἐργασίαν τοῦ συγγραφέως, διότι δὲν εἶναι ἀπλῆ μόνον καταγραφή λέξεων καὶ σημασιῶν. Ὁ σ. δίδει καὶ ἐτυμολογίας, ἀναγράφει συνώνυμα, πλουτίζει τὸ λῆμμα μὲ διαλεκτικὰ παραδείγματα καὶ καθορίζει τὴν ἔκτασιν τῆς χρήσεως ἐκάστης λέξεως.

Τὰ λαογραφικὰ κείμενα εἶναι Παροιμίαι, Δίστιχα, Ἄσματα, Αἰνίγματα, Στερεότυποι φράσεις, Λογοπαίγνια, Εὐχαί, Ἄραϊ, Παιδιαί, Δεισιδαιμονίαι καὶ Προλήψεις, Νόσοι καὶ δημῶδης θεραπεία αὐτῶν, Ἐκφῶδαί, Ἀστρολογία, Μοιρολόγια κλπ.

134. ΠΑΜΠΟΥΚΗ Ι.Τ., Μῦθοι τῆς Οἰνῆς τοῦ Πόντου, Ἀθήναι 1963, σσ. 304. [Ἐπιτροπὴ Ποντιακῶν Μελετῶν, Περιοδικὸν «Ἀρχεῖον Πόντου. Παράρτημα 6].

Ὁ σ. δημοσιεύει διακοσίους μύθους, καταγεγραμμένους εἰς τὸ ἰδίωμα τῆς Οἰνῆς μετὰ μεταφράσεως αὐτῶν εἰς τὴν κοινὴν Νεοελληνικὴν, καθὼς καὶ παροιμίας, αἵτινες προέρχονται ἐκ μύθων. Τὰ κείμενα ὡς γλωσσικὰ μνημεῖα εἶναι ἀκριβῆ καὶ λίαν ἐνδιαφέροντα.

135. ΠΑΝΑΡΕΤΟΥ Δ., Κυπριακαὶ λέξεις, Κυπριακαὶ Σπουδαί 7 (1963), 155 - 177.

Ὁ σ. δημοσιεύει σειρὰν κυπριακῶν λέξεων μετὰ τῆς σημασίας αὐτῶν καὶ ἀναλόγων ἰδιωματικῶν διδασκαλικῶν παραδειγμάτων.

136. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ Α., Ἡ διὰ τοῦ μαθήματος τῶν νέων Ἑλληνικῶν γλωσσικὴ κατάρτισις τῶν μαθητῶν. Ἀνάτυπον ἐκ τῶν πρακτικῶν τοῦ Β' παιδαγωγικοῦ Συνεδρίου τῶν Ξένων Σχολείων (13 - 15 Σεπτεμβρίου 1962). Θεσσαλονίκη 1962 σσ. 43.

Πρόκειται περὶ ἀνακοινώσεως τοῦ σ. εἰς Β' Παιδαγωγικόν Συνέδριον τῶν Ξένων Σχολείων (1962). Ἐν αὐτῇ οὗτος ἐξετάζει τὸ θέμα τῆς γλωσσικῆς καταρτίσεως τῶν μαθητῶν διὰ τῆς διδασκαλίας τῶν Νέων Ἑλληνικῶν, ἐπισημαίνει τὰς δυσκολίας ἐνεκα τῆς διγλωσσίας καὶ προτείνει ὠρισμένας λύσεις. Ἐν τέλει παραθέτει πλουσίαν βιβλιογραφίαν, ἑλληνικὴν καὶ ξένην, πρὸς ἐνημέρωσιν τῶν ἐνδιαφερομένων περὶ τὸ θέμα τοῦτο.

137. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ ΔΗΜ. Κ., Λαογραφικά Σταυρί. [Ὄνόματα βαπτιστικά ἀνδρῶν - βαπτιστικά ὀνόματα γυναικῶν. Ἐπώνυμα - Παρωνύμια - Γλωσσοδέται - Παροιμίες καὶ παροιμιώδεις φράσεις], Ἄρχ. Πόντ. 26 (1964), σ. 95 - 116.

Ὁ σ. καταγράφει ἀλφαβητικῶς: α) ὀνόματα βαπτιστικά ἀνδρῶν ὑπὸ τὴν λογίαν καὶ διαλεκτικὴν αὐτῶν μορφῆν, β) βαπτιστικά ὀνόματα γυναικῶν κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, γ) Ἐπώνυμα καὶ Παρωνύμια. Ἐκαστὸν τῶν ἀνωτέρω ὀνομάτων ἀνάγει εἰς τὸν ἀρχικὸν τύπον, τὸν ὁποῖον καὶ παραθέτει. Ἀκολουθοῦν γλωσσοδέται, παροιμίες καὶ παροιμιώδεις φράσεις εἰς τὸ γλωσσικὸν ἰδίωμα τοῦ χωρίου Σταυρί.

138. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ Θ., Παροιμίες Κραβάρων, Λαογραφία 24 (1966), 268 - 299.

Ὁ σ. καταγράφει 268 παροιμίας εἰς ἰδιωματικὸν λόγον μετὰ τοῦ ἐρμηνεύματος αὐτῶν.

139. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ Θ., Λαογραφικά τοῦ στρατοῦ, Λαογραφία 24 (1966), 407 - 425.

Ὁ σ., περιγράφων τὴν ζωὴν τοῦ στρατοπέδου, παραθέτει τὰς ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν χρησιμοποιουμένας φράσεις καὶ λέξεις, πολλαὶ τῶν ὁποίων ἔχουν μεταφορικὴν σημασίαν. Ἐν τέλει καταγράφει καὶ δίστιχα στιχουργήματα τῶν στρατιωτῶν.

Τὸ στρατιωτικὸν τοῦτο γλωσσάριον ἀνάγεται εἰς τὸν κύκλον τῶν συνθηματικῶν γλωσσῶν.

140. PAPANICOLAOU ANT., The development of the finale future participle in New Testament Greek, Θεολογία 34 (1963), 624 - 631.

Ὁ σ., ἐξετάζων τὴν χρῆσιν τῆς μετοχῆς τοῦ τελικοῦ μέλλοντος εἰς τὴν Κ. Διαθήκην, παρατηρεῖ ὅτι ἡ τελ. μετοχ. ἤρχισεν ἤδη νὰ εξαφανίζηται εἰς τὰ κείμενα ταῦτα (ἀπαντῆ μόνον ἑκτὰ φορές) καὶ νὰ γίνηται χρῆσις τῆς μετοχῆς ἐνεστώτος. Παραλλήλως ὁμοίως ἐμφανίζεται ἡ χρῆσις τοῦ ἀπαρεμφάτου ἢ ἡ ἀνάλυσις αὐτοῦ διὰ τοῦ ἴνα + ὑποτακτικῆς. Ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον χρησιμοποιεῖ ἴνα + ὑποτακτικὴν κατόπιν κινήσεως σημαντικῶν ρημάτων. Ἀντὶ μετοχῆς μέλλοντος ἔχομεν ἐπίσης κατόπιν τῶν ρημάτων αὐτῶν ἢ ἀναφορικὴν πρότασιν ἢ κατὰ παράταξιν σύνταξιν.

141. PAPANICOLAOU ANT., The narrative perfect in New Testament Greek, Θεολογία 35 (1964), 147 - 153.

Ὁ σ., ἐξετάζων τὴν χρῆσιν ἀφηγηματικοῦ παρακειμένου εἰς τὴν Καινὴν Διαθήκην, παρατηρεῖ ὅτι ἡ χρῆσις αὕτη ποικίλλει.

Εἰς τὸ κατὰ Μάρκον καὶ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιον ὁ χρόνος οὗτος ἀπαντῆ σποραδικῶς, μεγαλυτέραν ἑκτασιν ἔχει εἰς τὸ κατὰ Λουκᾶν καὶ συχνότερον συναντᾶται εἰς τὸ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγέλιον, εἰς τὰς Ἐπιστολάς τοῦ Παύλου καὶ εἰς τὰς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων.

Ὁ χρόνος οὗτος συνέπεσε σημασιολογικῶς μετὰ τὸν ἀόριστον, δι' ὃ καὶ δὲν διεσώθη εἰς τὴν Νέαν Ἑλληνικὴν.

142. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ Α. Δ., Γλωσσικαὶ Ἔρευναι ἐπὶ τοῦ *Congrus Hippocraticum*. Τὸ πρόβλημα τῆς ἐνότητος τοῦ πέμπτου βιβλίου τῶν ἐπιδημιῶν καὶ ἡ σχέσις αὐτοῦ πρὸς τὸ ἕβδομον. (Διατριβὴ ἐπὶ ὑφηγεσίᾳ, ὑποβληθεῖσα εἰς τὴν Φιλοσοφ. Σχολ. Πανεπ. Ἀθηνῶν), Ἐν Ἀθήναις 1965, σσ. 117.

Εἰς τὴν ἀνωτέρω μελέτην περιλαμβάνονται τὰ ἐξῆς τμήματα: Πρόλογος (σ. 5 - 6), Βιβλιογραφία (σ. 7 - 13), Πίναξ συντετημημένων λέξεων (σ. 15 - 16), Εἰσαγωγή (σ. 17 - 22), Ἐποδημιαὶ Ε καὶ Ζ (σ. 23 - 26), Τὸ πρόβλημα τῆς ἐνότητος τοῦ πέμπτου βιβλίου τῶν ἐπιδημιῶν (σ. 27 - 38), Ἡ σχέσις τῶν Ἐπιδ. Εβ πρὸς τὰς Ἐπιδ. Ζ (σ. 39 - 72), Περὶ κοινῆς πηγῆς τῶν Ἐπιδ. Εβ καὶ Ζ (σ. 73 - 81), Ὁ ἑλληνιστικὸς χαρακτήρ τῶν ἐπιδ. Ζ (σ. 82 - 112), Ἐπίλογος (σ. 113 - 114), Πίνακες ὀνομάτων, πραγμάτων, λέξεων (σ. 115 - 116).

Ὁ σ., ἐξετάζων τὰ δύο ἀνωτέρω βιβλία τοῦ Ἱπποκράτους, ἐπιχειρεῖ διὰ τῆς γλωσσικῆς συγκρίσεως τῶν νὰ ἐπιλύσῃ τὰ διάφορα προβλήματα αὐτῶν, ἄς πρὸς τὸν χρόνον συγγραφῆς καὶ ἄς πρὸς τὸν συγγραφέα. Ἐκ τῆς γενομένης τοιαύτης γλωσσικῆς ἐξετάσεως σημειώνει ἀθησαυριστοὺς λέξεις καὶ ἐξετάζει σημασιολογικῶς καὶ γραμματικῶς πολλὰς ὑπὸ τῶν ἰατρῶν χρησιμοποιουμένας λέξεις καὶ φράσεις, αἵτινες κυρίως ἀνήκον εἰς τὴν ἰωνικὴν διάλεκτον.

Ἐκ τῆς ἀνωτέρω ἐργασίας καταφαίνεται ἡ μεγίστη γλωσσικὴ σημασία τῆς μελέτης τῶν ἰατρικῶν κειμένων τῆς ἀρχαιότητος.

143. ΠΑΠΑΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ Χ. Ι., Λαογραφικὰ σύμμεικτα Ρόδου, Λαογραφία 21 (1963)64, 113 - 214.

Ὁ σ. δημοσιεύει ποικίλα πεζὰ κείμενα (παραδόσεις) εἰς τὸ ἰδίωμα τῆς Ρόδου, παρέχων ἄμα καὶ ἐρμηνεύματα εἰς τὰς δυσκόλους ἰδιωματικὰς λέξεις. Ὡς γλωσσικὰ κείμενα εἶναι ἐνδιαφέροντα, διότι καταγράφονται μὲ ἀκρίβειαν.

144. ΠΑΠΑΧΑΡΙΣΗ Α., Γλωσσικὰ (παρᾶς, πεντάρα, φράγκο, ἀλαφροπαλάντζα, ἀλαφροκουδουνο, δράμι, κουκκούτσι). Ἀντίστοιχοι πρὸς ἀρχαίας ἑλληνικὰς φράσεις, Πλάτων 15 (1963), 277 - 284.

Ὁ σ. ἐξετάζει τὴν σημασίαν τῶν ἀνωτέρω λέξεων εἰς φράσεις τῆς κοινῆς ἑλληνικῆς καὶ ἐν συνεχείᾳ παραθέτει ἀριθμὸν τινα ἀρχαίων φράσεων, παρὰ τὰς ὁποίας καταγράφει τὰς ἀντιστοιχοῦς τῆς νέας ἑλληνικῆς.

145. ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ Χ., Καταλόγια - Στίχοι περὶ ἐρωτος καὶ ἀγάπης. Λαογραφία 24 (1966), 3 - 93.

Ὁ σ., δημοσιεύων ἐκ νέου τὸ κείμενον 11 ᾠμάτων ἐρωτικῶν ἀπὸ τὸν «Ἀλφάβητον τῆς Ἀγάπης», τὸν ὁποῖον ἐξέδωκεν ὁ Wagner, προσπαθεῖ νὰ συσχετίσῃ τοὺς γλωσσικοὺς τύπους τῶν ᾠμάτων αὐτῶν μὲ τύπους τῶν ἰδιωμάτων τῆς Ρόδου. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, μετὰ τὴν δημοσίευσιν ἐκάστου ᾠματος, παραθέτει πλουσιώτατα γλωσσικὰ σχόλια (γραμματικὰ καὶ σημασιολογικά).

146. ΠΕΤΡΙΔΗ ΜΙΧ., Γλωσσικὰ Μεγίστης (Καστελλορίζου) Δωδεκανησιακῶν Ἀρχεῖον 4 (1963), 102 - 106.

Ὁ σ. διαιρεῖ τὴν μελέτην του εἰς δύο τμήματα. 1) Τὰ μικρὰ ἢ βαπτιστικὰ ὀνόματα τῶν γυναικῶν καὶ 2) Ἐπώνυμα ἀνδρῶν. Περὶ τούτων παρατη-

ρεί ότι χωρίζονται εἰς τὰ λήγοντα εἰς -ας καὶ εἰς τὰ εἰς -ης. Ὅλιγα εἶναι τὰ εἰς -ος, -ίδης καὶ -άκης.

147. ΠΕΡΙΔΗ ΜΙΧ., Ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα καὶ ἡ σημερινὴ μορφή της. Ἀθήναι 1965, σσ. 213.

Ὁ σ., ἐξετάζων τὴν ἱστορίαν καὶ τὴν διαμόρφωσιν τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης ἀπὸ ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι σήμερα, διαιρεῖ τὸ θέμα του εἰς δεκαεννέα κεφάλαια, ἕκαστον τῶν ὁποίων περιλαμβάνει ἄλλα μικρότερα τμήματα. Τὰ γενικά κεφάλαια εἶναι τὰ ἀκόλουθα: Ἡ ἀρχαία γλῶσσα, Ἡ μεταγενεστέρα γλῶσσα καὶ ἡ ἑλληνιστικὴ κοινὴ, Βυζαντινὸν, Φραγκοκρατία, Τουρκοκρατία, Διαφωτισμὸς, Ἀδαμάντιος Κοραΐς, Ἐπτάνησος, Εἰκοσιένα καὶ Νέο ἑλληνικὸ κράτος, 19ος αἰὼν, Ψυχᾶρης καὶ ἡ σχολὴ του, Γεώργιος Χατζηδάκης, Δημοτικισμὸς, Δημοτικὸς λόγος, Ἀπλὴ καθαρεύουσα, Ἐλεγχὸς τῆς ρυθμισμένης δημοτικῆς, Συνέχεια τοῦ ἐλέγχου, Νεολατινικὲς ἢ ρωμανικὲς γλῶσσες, Ἡ Νεοελληνικὴ.

148. ΠΕΡΙΣΤΕΡΑΚΙΣ ΑΓΕΣΙΛΑΣ, Essais sur l'Aoriste intemporel en Grec, Thèse principale pour le doctorat de l'Université de Paris, Athènes 1962, σσ. 307.

Ὁ σ. ἐξετάζει τὴν συντακτικὴν χρῆσιν τοῦ γνωμικοῦ ἀόριστου καὶ ἀντὶ τοῦ ὄρου γνωμικὸς ἀόριστος, χρησιμοποιεῖ τὸν ὄρον «ἄχρονος ἀόριστος», διότι ἡ διὰ τοῦτου ἐκφραζομένη πρᾶξις δὲν τοποθετεῖται εἰς τὸ παρελθὸν ἀπλῶς ὡς συμβᾶν ἱστορικὸν γεγονός. Διὰ τοῦ χρόνου τούτου ἐκφράζεται γεγονός πραγματοποιούμενον, γεγονός τοῦ ὁποίου ἡ βεβαιότης δὲν ἐπιδέχεται ἀμφισβήτησιν. Ὁ ἄχρονος ἀόριστος παρουσιάζει τὴν ἀρχαιότεραν βαθμίδα τοῦ ρήματος.

Τὴν χρῆσιν αὐτοῦ εὐνοοῦν αἱ ἀφηρημέναι φράσεις, δηλ. ἀπαντᾷ εἰς προτάσεις, δηλούσας γνωμολογικὰς ἀποφάνσεις, εἰς παρομοιώσεις καὶ εἰς διηγήσεις, ἀναφερομένας εἰς φυσικὰ φαινόμενα καὶ εἰς ἔθιμα.

Ὁ σ., ἐπὶ τῇ βάσει πλουσιωτάτου ὕλικου, ἐρευνᾷ λεπτομερῶς τὴν ἐκάστοτε χρῆσιν τοῦ ἀχρόνου ἀόριστου ἐν τῇ συντάξει καὶ ἰδίως εἰς τὰς ὑποθετικὰς προτάσεις. Ἐξετάζεται ἐν συνεχείᾳ ἡ σχέσις μεταξὺ ἐμπειρικοῦ ἀόριστου καὶ ἀχρόνου καὶ παρατηρεῖται ὅτι ὁ ἐμπειρικός ἀόριστος δηλοῖ τὴν πρᾶξιν ὡς γεγονός, χωρὶς ὅμως νὰ ἔχη πάντοτε ἀναφορὰν πρὸς τὸ παρελθόν. Ὁ σ. ἐν συνεχείᾳ ἐκθέτει τὰ γνωρίσματα τοῦ ἀχρόνου ἀόριστου καὶ παρατηρεῖ ὅτι ἡ χρῆσις του ἀπαντᾷ εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἰνδικὴν καὶ σλαβικὴν, εἶναι πανελληνίου χρήσεως εἰς ὅλας τὰς διαλέκτους.

Συχνότατα ἀπαντᾷ εἰς τὸν Ὅμηρον, εἰς τοὺς λυρικοὺς, τραγικοὺς καὶ κωμικοὺς ποιητὰς καὶ εἰς τὸν Ἱπποκράτην.

Μετὰ τὴν μελέτην τοῦ Chantaine, Histoire du parfait grec (1927) καὶ τοῦ V. Magnien, Le futur grec (1912) ἡ ἐργασία τοῦ κ. Περιστεράκη διὰ τὸν γνωμικὸν ἀόριστον ἀποτελεῖ ἀρίστην συμβολὴν ἀπὸ ἑλληνικῆς πλευρᾶς εἰς τὴν μελέτην τῆς ἑλληνικῆς συντάξεως. Ὡς συμπλήρωμα αὐτῆς εἶναι ἡ ἐργασία τοῦ ἰδίου: Essais de l'explication de l'emploi de l'aoriste intemporel et d'autres formes verbales dans les comparaisons homériques.

149. ΠΙΛΑΒΑΚΗ Κ., Γλωσσικά καὶ Λαογραφικά ἐκ παλαιότερων Συλλογῶν. Α. Σοφοκλῆ Παυλίδη, Λεξικὸν τῶν παλαιῶν λέξεων τὰς ὁποίας ὁμιλοῦν εἰς τὸν

καζάν τοῦ Καρκασιού. Κατὰ Ἀλφάβητον. 1862. Ἰανουαρίου 8. Β' Συλλογὴ Κυπριακῶν Παροιμιῶν καθὼς ὁμιλοῦνται. Κυπριακαὶ Σπουδαί, 30 (1966), 39 - 76.

Ὁ σ. δημοσιεύει σειρὰν λέξεων ἐκ τῆς συλλογῆς τοῦ Σ. Παυλίδη καὶ εἰς ὑποσημειώσεις ἀποκαθιστᾷ τὴν ὀρθογραφίαν αὐτῶν, δίδει τὴν σημασίαν καὶ τὴν ἔτυμολογίαν εἰς τινὰς ἐξ αὐτῶν. Εἰς τὸ δευτερον μέρος καταγράφονται 418 παροιμίαι διὰ τὰς ὁποίας παραπέμπει εἰς ἀντιστοιχοὺς συλλογὰς τοῦ Ν. Κυριαζῆ. Κυπριακαὶ Παροιμίαι 1940, ἢ τοῦ Ἰ. Βενιζέλου, Παροιμίαι δημῶδεις, Ἐρμούπολις 1867.

Αἱ παροιμίαι ἔχουν γραφῆ εἰς τὴν κυπριακὴν διάλεκτον.

150. PROCEEDINGS of the Eighth International Congress of Onomastic Sciences, Amsterdam 1963, σσ. 611. Ἐπιμελεία D. P. Blok.

Εἰς τὸν παρόντα τόμον τῶν Πρακτικῶν τοῦ 8ου Διεθνoῦς Ὀνοματολογικοῦ Συνεδρίου, τὸ ὅποσον συνήλθεν εἰς Amsterdam 26 - 30 Αὐγούστου 1963, περιλαμβάνονται, πλὴν τοῦ προγράμματος τοῦ συνεδρίου καὶ τῶν ὁμιλιῶν τῆς ἐναρκτηρίου καὶ τελικῆς συνεδρίας, καὶ ὄγδοήκοντα τρεῖς ἀνακοινώσεις εἰς διαφόρους γλώσσας. Ἐκ τῶν ἀνακοινώσεων τούτων εἰς ἑλληνικὰ θέματα ἀναφέρονται αἱ κάτωθι : Ν. Ἀνδριώτη, Zur Morphologie der Mittel- und Neugriechischen Familiennamen (σ. 1 - 5), Μoutsos D. - Hampe, Linguistic and cultural categories in the toponyms of a Greek - Albanien township (Deme), σ. 310 - 322, Θωμοπούλου Ἰω., Anthroponymes et toponymes francs en Grèce, σ. 521 - 528 καὶ Δ., Βαγιακάκου, Les études toponymiques en Grèce de 1833 à 1962, σ. 561 - 567.

151. ΠΡΟΜΠΙΟΝΑ ΙΩ., Ὁ ρωτακισμὸς καὶ ἡ ἰδιότυπος προφορὰ τοῦ φθόγγου λ εἰς τὸ γλωσσικὸν ἰδιώμα Φιλωτίου τῆς Νόξου, Ἐπετηρὶς Ἐταιρείας Κυκλαδικῶν Μελετῶν 3 (1963), 504 - 532.

Ὁ σ. ἐξετάζει τὰ δύο ταῦτα βασικὰ γνωρίσματα τοῦ γλωσσικοῦ ἰδιώματος τοῦ Φιλωτίου. Εἰς τὸ περὶ ρωτακισμοῦ τμῆμα ἀναφέρει τὴν ὑπαρξιν τοῦ ρωτακισμοῦ καὶ εἰς ἄλλα νεοελληνικὰ ἰδιώματα καὶ εἶτα καθορίζει τοὺς νόμους, τοὺς διέποντας τὸ φαινόμενον τοῦτο εἰς τὸ Ναξιακὸν ἰδιώμα τοῦ Φιλωτίου, παραθέτων ἅμα καὶ σχετικῶν πίνακα τῆς τροπῆς τοῦ σ εἰς ρ, ἀναλόγως τοῦ ἀκολουθοῦντος συμφάνου.

Κατὰ τὴν ἐξέτασιν τῆς ἰδιότυπου προφορᾶς τοῦ λ διακρίνει αὐτὴν 1) ὡς τὴν τοῦ ὑποκάψου μ (ου) καὶ 2) εἰς τὴν τελείαν ἐξαφάνισιν τούτου. Καὶ διὰ τὰς δύο ταύτας περιπτώσεις καθορίζει τοὺς νόμους, καθ' οὓς συντελοῦνται.

Τέλος ἀναγράφει πίνακα, ἐμφαίνοντα τὴν προφορὰν τοῦ λ ἀναλόγως τοῦ προηγουμένου ἢ ἐπομένου φωνήεντος, ὡς καὶ πίνακα ἐμφαίνοντα τὴν ἰδιότυπον προφορὰν τοῦ λ ἐν τῇ νῆα ἑλληνικῇ μετὰ τῆς σχετικῆς βιβλιογραφίας. Ἡ μελέτη τελειώνει μὲ ἰδιωματικὰ κείμενα.

152. ΠΡΩΤΟΠΑΠΙΑ - ΜΠΟΥΜΠΟΥΛΙΔΟΥ ΓΛΥΚΕΡΙΑΣ, Ἀνέκδοτος Ζακυνθινὴ κωμῳδία τοῦ Διον. Λουκίσα, Ἀθήναι 1965, σσ. 29.

Ἡ σ., μετὰ εἰσαγωγὴν διὰ τὸν συγγραφεὰ καὶ ἀνάλυσιν τοῦ ἔργου του, ἐκδίδει φιλολογικῶς τὸ ἐνδιαφέρον γλωσσικῶς κείμενον τῆς κωμῳδίας καὶ παραθέτει εἰς τὸ τέλος γλωσσάριον τῶν ἰδιωματικῶν καὶ ξένων λέξεων.

153. ΡΩΜΑΙΟΥ Κ. Α. (Ακαδημαϊκός), Τόποι και Τοπωνύμια, Πελοποννησιακά 5 (1962), 21 - 45.

Ὁ σ. εἰς τὸ πρῶτον μέρος τῆς μελέτης τοῦ ἐξετάζει γενικώτερον τὴν πρώτην ἐν Ἑλλάδι προσπάθειαν καταγραφῆς καὶ μελέτης τῶν τοπωνυμίων, τονίζει τὴν ἀξίαν αὐτὴν διὰ τὴν ἱστορίαν καὶ ἐθνολογίαν, τάσσεται κατὰ τῆς μετονομασίας τῶν τοπωνυμίων καὶ ὁμιλεῖ περὶ τῶν ἐν Ἑλλάδι Σλαβικῶν τοιούτων.

Εἰς τὸ δεύτερον μέρος τῆς μελέτης τοῦ ἀσχολεῖται μὲ τὸ ὄνομα καὶ τὰ τοπωνύμια τοῦ χωρίου τῆς καταγωγῆς τοῦ Βούρβουρα. Περὶ τούτου λέγει ὅτι εἶναι κυριώνημον ἐκ τοῦ Βούρβουρα, ὄ.

154. ΣΑΛΙΑΡΗ Α., Ἱταλικαὶ λέξεις εἰς τὴν γλῶσσαν τῆς Χίου, Χιακὴ Ἐπιθεώρησις 3 (1965) τευχ. 7, σ. 31 - 38.

Ὁ σ. ἐξετάζει ἐτυμολογικῶς καὶ σημασιολογικῶς ἀριθμὸν τινα λέξεων τῆς διαλέκτου τῆς Χίου, αἱ ὁποῖαι ἔχουν Ἱταλικὴν τὴν προέλευσιν, ἔνεκα τῆς ὑπερδιακοσιτοῦς γενοατοκρατίας τῆς νήσου. Αἱ λέξεις αὗται δὲν ἀπαντοῦν εἰς τὴν κοινὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν.

155. ΣΑΜΟΘΡΑΚΗ ΑΧΙΛΛΕΩΣ, ἱατροῦ, Λεξικὸν Γεωγραφικῶν καὶ Ἱστορικῶν τῆς Θράκης ἀπὸ τῶν Ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τῆς Ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως 1953. Ἔκδοσις Β'. Ἐπιμελεῖα Πολυδ. Παπαχριστοδοῦλου, Ἀθῆναι 1963, σσ. 596.

Τὸ Λεξικὸν τοῦτο εἶχε προηγουμένως δημοσιευθῆ τμηματικῶς εἰς τὸν 7, 8, 9, 10, 11 καὶ 12 τόμ. τοῦ Ἀρχείου Θρακικοῦ λαογραφικοῦ καὶ γλωσσικοῦ θησαυροῦ. Ἦδη κατὰ τὴν Β' ἔκδοσιν περιέχεται ὁλόκληρον καὶ καλύπτει τὸν 28 τόμ. τοῦ ἐν λόγῳ περιοδικοῦ. Εἶναι πολύτιμον διὰ τὴν ἱστορίαν τῆς πολυπαθοῦς ταύτης περιοχῆς. Σχετικὴν κριτικὴν βλ. Σ. Καφωμένου, Ἀρχ. Θρακ. Θησ. 11, 2 (19), 214 - 217.

156. SCHIRO GIUSEPPE, Τὸ χρονικὸν τῶν Τόκκων. Τὰ Ἰωάννινα κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ΙΕ' αἰῶνος, Ἰωάννινα 1965, σσ. 42.

Ὁ σ. μετὰ μίαν εἰσαγωγὴν, δημοσιεύει ἀπόσπασμα ἐξ ἐμμέτρου Χρονικοῦ τῶν Τόκκων, ἐκτεινομένου εἰς 4000 στίχους, τὸ ὁποῖον ἀναφέρεται εἰς τὰ Ἰωάννινα κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ΙΕ' αἰ. Τὸ κείμενον τοῦ χρονικοῦ ἐνδιαφέρει γλωσσικῶς.

157. SEGDIRSAS P. E., Captain paymaster royal hellenic navy (ret.) Athens (Greece), «Nautical Dictionary» vol. 1, Maritime terminology in five languages, English - French - Italian - Spanish and German, Compiled and arranged on an english alphabetical, Elsevier Publishing Company, Amsterdam - London - New York 1965, pp. 577.

Ὁ Ἕλληνας σ. κατέγραψεν εἰς τὸν πρῶτον τόμον 8065 ὄρους εἰς πέντε γλώσσας (ἀγγλικὴν, ὡς βασικὴν, γαλλικὴν, ἰταλικὴν, ἰσπανικὴν καὶ γερμανικὴν).

Οἱ ὄροι οὗτοι ἀναφέρονται εἰς τὴν ναυτιλίαν ἐν γένει, ὠκεανογραφίαν, μετεωρολογίαν, γεωγραφίαν, ναυτικὴν νομοθεσίαν, ναυτικὴν ἀστρονομίαν, τηλεπικοινωνίας, ναυπηγίαν, ἐπισκευὰς ραντάρ μετὰ τοῦ ναυτῆσθαι, ὡς καὶ ἄλλων πρὸς τὸν ναυτικὸν βίον ἐπιστημῶν.

[Κρίσ. Δ. Β. Βαγιακάκου, Ἐθνήματα 63 (1965), 356 - 359].

Τόμ. Β' 1966, σσ. 246. Περιλαμβάνει 4.500 ὄρους καὶ ἀναφέρεται εἰς τὸ πλοῖον καὶ τὸν ἐξοπλισμὸν του.

Τόμ. Γ' 1966, σσ. 344, περιλαμβάνει 8.000 ὄρους καὶ ἀναφέρεται εἰς τὴν ναυτικὴν μηχανολογίαν.

Τὸ ἔργον τοῦτο εἶναι μοναδικὸν εἰς ὁλόκληρον τὸν κόσμον.

158. ΣΚΑΡΔΑΣΗ Ω., Καρπάθια ἐτυμολογικὰ περίεργα, Πλάτων 14 (1962), 396 - 401.

Ὁ σ. ἀσχολεῖται μὲ τὴν ἐτυμολογίαν καὶ σημασίαν τῶν Καρπαθιακῶν λέξεων : κατθόλος (κατθόλος) = ἡ ἀκρίς, γίλλα ἢ - γίλλος (= εἶδος πίττας), συγκού-ν(ο)ι (= πανδημεῖ), ναός (= ὄχετός, ἀγωγός), γίερα (= γίγαρτα), νικόν, τό (= ὄνικόν κτήνος).

159. ΣΚΟΥΒΑΡΑ Β., Ἀνέκδοτα ἀντικοραϊκὰ κείμενα. [Ἀνάτυπο : «Ἐρανος εἰς Ἀδαμάντιον Κοραῆν], Ἀθήνα 1965, σσ. 259 - 358.

Ὁ σ. ἐκδίδει (σσ. 261 - 318) τὰ εἰς τὴν βιβλιοθήκην τῶν Μηλεῶν ἀποκείμενα γράμματα τοῦ Κομμητᾶ πρὸς τὸν Κοραῆν. Εἶναι δὲ ταῦτα 1. Γράμμα τοῦ Κομμητᾶ πρὸς τὸν Κοραῆν. 2. Γράμμα τοῦ Κομμητᾶ πρὸς Κοραῆν. 3. Γράμμα τοῦ Κομμητᾶ πρὸς Εἰρηναῖον Θεῖρσιον 4. Ἀπάντησις τοῦ Θεῖρσιου πρὸς τὸν Κομμητᾶν 5. Γράμμα τοῦ Κομμητᾶ πρὸς τὸν Κοραῆν. 6. Στεφάνου Κομμητᾶ, Λόγος Στηλιτευτικὸς κατὰ τῆς Αἰρέσεως τῶν Κοραϊστῶν. Ἀκολουθοῦν (σσ. 319 - 358) σχόλια τοῦ συγγραφέως εἰς τὰ ἀνωτέρω κείμενα.

160. ΣΚΟΥΒΑΡΑ Β., Ζαγοριανὸ Παροιμιαστῆριον ἀπὸ ἀνέκδοτο κώδικα τοῦ ΙΗ' αἰῶνα, Θεσσαλικά Χρονικά (ἔκτακτος ἔκδοσις) 1966, σσ. 49 (ἄς ἀνάτυπον).

Ὁ σ., μετὰ μικρὰν εἰσαγωγὴν, καταγράφει ἄνευ σχολίων 1288 παροιμίας, τῶν ὁποίων ἡ γλωσσικὴ διατύπωσις εἶναι κατὰ τὸ πλεῖστον λογία, χωρὶς νὰ ἀποκλειῶνται ἐνίοτε καὶ δημῶδεις λέξεις.

161. SOFRONIΟΥ S., Modern Greek with a phonetic introduction by J. I. Pring. The English Universities Press LTD, London 1962, σσ. 230. [Teach yourself books].

Πρόκειται περὶ μεθοδικῆς γραμματικῆς τῆς Νέας ἑλληνικῆς γλώσσης διὰ τοὺς ἀγγλοφώνους, τοὺς θέλοντας νὰ ἀσχοληθοῦν μὲ τὴν ἐκμάθησιν αὐτῆς. Εἶναι πλουσία εἰς ἀσκήσεις τῶν ὁποίων τὴν μελέτην διευκολύνουν τὰ εἰς τὸ τέλος εὑρισκόμενα Λεξιλόγια (Ἑλληνοαγγλικὸν καὶ Ἀγγλοελληνικόν).

162. ΣΟΛΟΜΩΝΙΔΟΥ ΧΡΗΣΤΟΥ ΣΩΚΡ., Σμυρναϊκὸ Γλωσσάριον, Ἀθήνα 1962, σσ. 148.

Ὁ σ., μελετητῆς τῆς ἱστορίας καὶ τῆς πνευματικῆς ζωῆς τῆς Σμύρνης διὰ μιᾶς σειρᾶς δημοσιευμάτων, δίδει διὰ τῆς παρουσίας ἐργασίας του ἓν γλωσσάριον τῆς διαλέκτου τῶν λαϊκῶν Σμυρναϊκῶν τάξεων καθὼς καὶ τῶν ἐν Σμύρνη διαβιούντων Λεβαντίνων.

Ἐν ἀρχῇ (σσ. 7 - 14) ἐκθέτει τὰ τῆς διαμορφώσεως τοῦ Σμυρναϊκοῦ γλωσσικοῦ

ιδιώματος, τὸ ὅποσον ἀνήκει εἰς τὰ νότια ιδιώματα. Τοῦτο εἶναι ἐπηρεασμένον ἀπὸ ξένα στοιχεῖα : *Τουρκικά* (ἔνεκα τῆς ὑπὸ τῶν Τούρκων κατακτῆσεως τῆς Σμύρνης, τὸν 15 αἰ.), *Ἰταλικά* καὶ *Γαλλικά* (διότι ἡ Σμύρνη ἀπὸ τοῦ 17 αἰ. γίνεται τὸ ἐμπορικὸν κέντρον τῆς Ἀνατολῆς καὶ πλῆθος ξένων ἐμπόρων ἐγκαθίσταται ἐκεῖ), *Νησιωτικά* καὶ *Πελοποννησιακά* (ἔνεκα τῆς ἐγκαταστάσεως ἐκεῖ πολλῶν κατοίκων, κυρίως μετὰ τὸ 1770 ἐκ τῶν νήσων καὶ τῆς Πελοποννήσου).

Καταγράφει γενικὰ παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ ιδιώματος καὶ σημειώνει τὴν ἐπίδρασιν τῆς Τουρκικῆς γλώσσης εἰς αὐτὸ, παραλλήλως ὁμως σημειώνει καὶ τὴν ἐπίδρασιν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης ἐπὶ τῆς Τουρκικῆς.

Ἐν συνεχείᾳ (σ. 15 - 128) δημοσιεύει ἀλφαβητικῶς τὸ γλωσσάριον. Μετὰ τὸ λῆμμα, ἐάν τοῦτο προέρχεται ἐκ ξένης γλώσσης, σημειώνει τὴν ξένην λέξιν καὶ δίδει τὴν σημασίαν μετὰ διδασκαλικῶν παραδειγμάτων καὶ φράσεων.

Τέλος (σ. 129 - 147) δημοσιεύει ἔμμετρα καὶ πεζὰ διαλεκτικὰ Σμυρναϊκὰ κείμενα.

163. ΣΤΑΜΑΤΑΚΟΥ ΙΩ. Δ., Ὁ θησαυρὸς τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης.

Α' *Λεξικὸν τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Γλώσσης*, σσ. ι' + 1232. Παράρτημα Α. *Λεξικὸν Κυρίων Ὀνομάτων*, σ. 1145 - 1217. Παράρτημα Β. Ἡ προσφῶδια, [ἦτοι ἡ χρονικὴ ποσότης τῶν συλλαβῶν τῶν λέξεων τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς παρεχομένη εἰς 6 πίνακας τοῦ Franz Passow, *Handwörterbuch der Griechischen Sprache* 1831], σ. 1118 - 1232. Ἀθήναι 1959.

Β' *Λεξικὸν τῆς Νέας Ἑλληνικῆς Γλώσσης*, Τόμ. Α', [α - δικράνι], σσ. 1 - 1056, Τόμ. Β' [δικρανίζω - μίλιον], σσ. 1059 - 1192, Τόμ. Γ' [μιλιόνι - ψώδης], σσ. 1922 - 2970. Παραρτήματα. Α' *Κατάλογος τῶν κυριωτέρων κυρίων ὀνομάτων τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς* σ. 2973 - 3047. Β' *Λεξικὸν τῶν κυριωτέρων κυρίων ὀνομάτων Γεωγραφικῶν, Μυθολογικῶν καὶ Ἱστορικῶν*, σ. 3048 - 3218. Γ' *Κανόνες Ὄρθογραφίας*. Ἡ προσφῶδια, σ. 3219 - 3243. Κανόνες ὀρθογραφίας συζητηθέντες ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ Ἀθηνῶν, σ. 3243 - 3255. Δ' *Λεξικὸν Ἀρκτικῶν Γραμμάτων*. Α' Ἑλληνικῆς Γλώσσης, σ. 3256 - 3261. Β' Ξένων Γλωσσῶν, σ. 3261 - 3266. Ε' Ἀπάνθισμα ρητῶν, γνωμικῶν, ἀποφθεγμάτων καὶ παροιμιωδῶν ἐκφράσεων. α' Ἀρχαίων Ἑλληνικῶν, σ. 3267 - 3275. β' Λατινικῆς, σ. 3276 - 3279. Διὰ τοῦ τετρατόμου τούτου θησαυροῦ τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης παρέχεται χρησιμώτατον Λεξικογραφικὸν ἔργον.

164. ΣΤΑΜΑΤΑΚΟΥ ΙΩ. Δ., Παρατηρήσεις καὶ συμπεράσματα περὶ τῆς ἀξίας τῶν «Κριτικῶν Ὑπομνημάτων» (*Apparatus Critici*) τῶν ἐκδόσεων τοῦ Θουκυδίδου, Πρακτικὰ Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν 39 (1964), 429 - 449.

Ὁ σ., ἀφορμὴν λαμβάνων ἐκ τῆς ὑπ' αὐτοῦ παρασκευαζομένης Κριτικῆς καὶ Ἑρμηνευτικῆς ἐκδόσεως τῶν Σικελικῶν τοῦ Θουκυδίδου, κατόπιν τῆς ἐπιμελημένης ἀντιβολῆς 13 κωδίκων τοῦ κειμένου, ἐπισημαίνει σφάλματα κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῶν ὑπὸ διαφόρων ἐκδοτῶν τοῦ Θουκυδίδου.

Συγκρίνων τὰ ὑπὸ ἄλλων ἐκδοθέντα κριτικὰ ὑπομνήματα τοῦ κειμένου τοῦ Θουκυδίδου πρὸς τὸ ὑπ' αὐτοῦ παρασκευασθὲν διαπιστώνει παραναγνώσεις, παραλείψεις σημαντικῶν γραφῶν κωδίκων, παραλείψεις ὀβελισμῶν ἢ προσθηκῶν, παραλείψεις μνείας τῶν *transpositionum*, ἀποσιωπήσεις χασμάτων ἢ ἄλλων τινῶν ιδιορρυθμῶν τῶν κωδίκων.

Ἐν συνεχείᾳ ἀναγράφει ἀρκετὰ παραδείγματα, ἀναφερόμενα εἰς ἐκάστην τῶν ἀνωτέρω κατηγοριῶν.

165. ΣΤΑΜΑΤΑΚΟΥ ΙΩ. Δ., Τὰ κριτικά ὑπομνήματα (Apparatus Critici) τῶν ἐκδόσεων τοῦ Θουκυδίδου, (ὑπὸ τῶν : C. Hude, H. St. Jones - Joh. E. Powell, Jacq. de Romilly), Ἀθῆναι 1966, σσ. 173 [Λιθογραφημένη ἐκδοσις ἐκτὸς ἐμπορίου].

Ἡ παρούσα ἐργασία ἀποτελεῖ συμπλήρωσιν τῆς προηγουμένης «Προδρόμου Ἀνακοινώσεως» ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ Ἀθηνῶν. Ἐνταῦθα καταβάλλεται προσπάθεια ἐμφανίσεως τῆς χειρογράφου παραδόσεως τοῦ VI καὶ VII βιβλίου τοῦ Θουκυδίδου ἀλωβήτου. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ὁ σ. ἀντέβαλεν δώδεκα κώδικας προσωπικῶς ὁ ἴδιος καὶ κατόπιν συνέταξε τὴν μελέτην αὐτήν, εἰς τὴν ὁποίαν παρέχεται πίναξ ἀντιστοιχίας σελίδων (σημερινῶν) πρὸς τὴν κατὰ κεφάλαια καὶ ἐδάφια ἀρχαίαν σελίδωσιν [Βιβλ. VI=σελ. 1 - 70 καὶ Βιβλ. VII=σελ. 71 - 138].

Καταγράφονται δὲ ἐνταῦθα λεπτομερῶς παραλείψεις γραφῶν κωδικῶν, παραναγνώσεις, παραλείψεις μνείας ὀβελισμοῦ ἢ προσθήκη γραφῶν, παραλείψεις μνείας transpositionum καὶ ἀποσιωπήσεις χασμάτων καὶ ἄλλων ἰδιορρυθμιῶν.

166. ΣΤΑΜΑΤΗ ΕΥΑΓΓ. Σ., Ἡ ὀπτική ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ἑλλάδι καὶ τὸ ἱστορικὸν Λεξικὸν τῆς ὀπτικῆς ὁρολογίας τῶν Ἑλλήνων. Πλάτων 17 (1965), 13 - 25.
Ὁ σ., ὑπὸ τὸν ἀνωτέρω τίτλον παρουσιάζει τὴν μελέτην τοῦ Charles Mugler, L'optique à ancien Grèce et le dictionnaire historique de la terminologie optique des Grecs, Paris 1964, σσ. 459.

Κατὰ τὸν σ. ὁ Mugler συνεκέντρωσεν ὅλας τὰς πηγὰς ἐπὶ τῶν ὁποίων δύνανται τις νὰ συνθέσῃ πραγματείαν περὶ τῆς ὀπτικῆς τῶν ἀρχ. Ἑλλήνων. Τὸ πρῶτον Ἑλληνικὸν σύγγραμμα περὶ ὀπτικῆς εἶναι τοῦ Εὐκλείδου, «Ὀπτικά», «Κατοπτρικά».

Εἰς ἐκάστην λέξιν παρατίθεται τὸ ἀντίστοιχον ὄνομα ταύτης εἰς τὴν Λατινικήν, Γαλλικήν, Γερμανικήν καὶ Ἀγγλικήν, ἀκολουθεῖ ἡ ἐρμηνεῖα καὶ ἡ παράθεσις τῶν συναφῶν χωρίων τῶν οἰκείων συγγραφέων.

Ἐν συνεχείᾳ ὁ Εὐάγγ. Σταμάτης παραθέτει ἐκ τοῦ ἀνωτέρω Λεξικοῦ μερικὰ λήμματα κατ' ἐκλογὴν, ὡς τὰ : ἀκτινογραφία, ἀκτίς, ἀνταύγεια, ἀνταυγεῖν, εἰδωλον, εἰδωλοποιεῖν, εἰδωλοποιία, καταφωτίζειν, καταφωτισμός, κατοπτεῖν, κατοπτρισμός, κατοπτρεῖν, τηλέπομος, τηλέσκοπος, τηλεσκόπος, τηλεφανής, τηλεφαντος, τηλωπός, τιθέναι, φῶς.

167. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΣΤΑΣΕΩΣ καὶ ἐξελίξεως τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων (Ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου ΔΝΖ' τοῦ ἔτους 1912 καὶ ἐφεξῆς). Ἐπιμελεῖα Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν, Διευθύνσεως Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως, Τμήματος Δημοτικῆς καὶ Κοινοτικῆς Διοικήσεως. Ἀθῆναι 1961 - 1962, Τόμοι 50 εἰς δι' ἕκαστον νομόν.

Ἡ ἐργασία αὕτη τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν [Διεύθυνσις τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως, Γεν. Δ/τῆς Σ. Δεληνίκος, Τμηματ. Β. Βέργος, Εἰσηγ. Γ. Μοτσηνίγος Δ. Μολέμης] εἶναι λίαν ἐνδιαφέρουσα διὰ τὸ τοπωνυμικὸν τῆς Ἑλλάδος. Δι' ἐκάστην κοινότητα τοῦ νομοῦ σημειοῦνται τὰ στοιχεῖα τῆς ἀρχικῆς ἀναγνωρίσεως

αυτῆς, δηλ. ἐκ τίνος ἄλλης κοινότητος ἢ δήμου προήλθε καὶ πότε, ποῖα ἡ ἔδρα τῆς κοινότητος, ποῖοι οἱ συνοικισμοί, οἱ ἀρχικῶς ἀπαρτίσαντες τὴν κοινότητα ποῖοι οἱ νῦν ἀποτελοῦντες αὐτήν, ποῖαι προσαρτήσεις καὶ ποῖαι μετονομασίαι ἐγίναν καὶ πότε καὶ ποῖος ὁ πληθυσμὸς ἐκάστου χωρίου κατὰ τὰς ἀπογραφὰς τοῦ 1920, 1928, 1940, 1951. Τὰ ὀνόματα τῶν πόλεων καὶ συνοικισμῶν ἀναγράφονται ὑπὸ τὴν γραφὴν τὴν ὁποίαν εἶχον ὅτε ἐγένετο ἡ διοικητικὴ μεταβολὴ ἢ ἡ ἀπογραφὴ εἰς ἣν μνημονεύονται. Εἰς τὸ τέλος ἐκάστου τόμου ὑπάρχει καὶ χρησιμώτατον ἀλφαβητικὸν εὔρετήριον, ὅπου χάριν τῆς ἱστορίας, καταχωρίζονται καὶ τὰ ξενικά ὀνόματα, δι' ἃν εἶχον ἀντικατασταθῆ κατὰ τοὺς χρόνους τῆς δουλείας τὰ ἑλληνικά ὀνόματα τῶν πόλεων καὶ τῶν χωρίων. Ἡ ἐκδοσις εἶναι ἀποτέλεσμα μακρῶς καὶ συστηματικῆς ἐργασίας καὶ διὰ τοῦτο οἱ παρασκευάσαντες αὐτήν εἶναι ἄξιοι ἐπαίνου. Ἐν γενικῶν εὔρετήριον καὶ τῶν πενήντα τόμων εἶναι λίαν ἀπαραίτητον.

168. ΣΤΟΥΠΗ ΣΠΥΡΟΥ, Πωγωνησιακὰ καὶ Βησσανιώτικα (Γνωριμία μετὸν ἀκριτικὸν Ἑλληνισμὸν), τόμ. Α', Ἐν Πάτραις 1962 σσ. 384.

Ὁ σ. ἐν ἀρχῇ προτάσσει χάρτην τῆς περιοχῆς, πίνακα περιεχομένων, πρόλογον καὶ βιβλιογραφίαν (σ. 1 - 16). Τὸ κυρίως βιβλίον διαιρεῖται εἰς τρία μέρη. Τὸ πρῶτον μέρος (σ. 17 - 134) ἀναφέρεται εἰς τὸ Πωγῶνι. Ἐν αὐτῷ ὁ σ. ἐκθέτει τὴν ἱστορίαν καὶ ἀρχαιολογίαν τῆς περιοχῆς ἀπὸ ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τῆς ἀπελευθερώσεως τοῦ 1913. Ἐξετάζει (σ. 30 - 39) πόθεν προήλθε τὸ ὄνομα Πωγῶνι, καταγράφει (σ. 43 - 45) τὰ χωρία τοῦ Πωγωνίου μετὰ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν κατοίκων καὶ ἄλλων στοιχείων κατὰ τὸ 1853. Ἀσχολεῖται (σ. 93 - 102) μετὸς Ἑλληνοβλάχους τοῦ Πωγωνίου, μετὸς τοπωνυμικὰς μεταβολὰς (σ. 103 - 107), μετὰ τὸ ἐπώνυμον τοῦ Πωγωνίου (σ. 107 - 111), μετὰ τὰ Σλαβικά τοπωνύμια (σ. 111 - 114). Ὁμοίως μετὸς Πωγωνιακὴν διάλεκτον (σ. 70 - 72) καὶ μετὰ ἄλλα θέματα ἀφιερωμένα εἰς τὰ γράμματα, τὴν θρησκείαν καὶ τὴν κοινωνικὴν ζωὴν.

Τὸ Δεύτερον μέρος (σ. 135 - 294) εἶναι ἀφιερωμένον εἰς τὴν Βήσσανην. Ἐν αὐτῷ ἐξετάζει τὸ ὄνομα *Βήσσανη* (σ. 135 - 143), τὰς τοποθεσίας καὶ τὰ ὄρια (σ. 143 - 150), τὰ οἰκογενειακὰ ὀνόματα, στατιστικὰ στοιχεῖα τοῦ πληθυσμοῦ, ναοὺς καὶ μονὰς, ἐπιγραφὰς, ἐνθυμῖσεις, τὰ κατὰ τὰ σχολεῖα καὶ τὴν Διοίκησιν καὶ διάφορα ἄλλα θέματα σχετικὰ μετὸς τὴν Βήσσανην.

Τὸ Τρίτον μέρος (σ. 295 - 366) περιλαμβάνει συνοπτικὰς φθογγολογικὰς καὶ γραμματικὰς παρατηρήσεις (σ. 291 - 301) καὶ Γλωσσάριον (σ. 302 - 366). Ὡς παράρτημα (σ. 367 - 373) δημοσιεύονται διάφορα ἔγγραφα τῶν ἐτῶν 1816 - 1881.

Τὸ βιβλίον τελειώνει (σ. 374 - 384) μετὰ εὔρετήριον πίνακα.

169. ΣΤΕΦΑΝΟΥ Α., Ἱστορία Κερασιᾶς (Ἀρβανιτοκερασιᾶς) Ἀρκαδίας, Ἐκδοσις Ἐνώσεως Κερασιωτῶν. Ἐπιμελητῆς Ἀναστ. Γ. Στεφάνου, Ἀθήναι 1964, σσ. 348.

Τὸ βιβλίον τοῦτο περιλαμβάνει ποικίλην ὄλην, συγγραφείσαν ὑπὸ διαφόρων. Ἐκ τῶν ἐν αὐτῷ κεφ. σημειώνομεν τὰ : Τὸ Οἶον καὶ ἡ ἀρχαία Μανθυρέα, Πότε ἐκτίσθησαν οἱ Κερασιῆς, Ὄνομασία καὶ πρῶτοι οἰκισταὶ τῆς Ἀρβανιτοκερασιᾶς, Ὄνοματεπώνυμα καὶ Παρωνύμια τῶν κατοίκων καὶ τῶν ἐνταῦθα καὶ τῶν ἐν τῇ ξένῃ εὔρισκομένων, καθὼς ὅσα λέγονται περὶ Σκουρίτιδος.

170. ΣΥΜΕΩΝΙΑΔΗ Χ. Π., Πολύγυρος, Μακεδονικά 6 (1964), 196 - 210.

Ὁ σ. λέγει ὅτι ἡ παλαιότερα μνεία τοῦ τοπων. εἶναι κατὰ τὸν 11 αἰ. ὑπὸ τὸν τύπον *Πολύγηρος* εἰς χρυσόβουλλον τοῦ αὐτοκράτορος Νικήτα Βοτανειάτη, ἀποκείμενον εἰς τὴν μονὴν τῶν Ἰβήρων. Ἐν συνεχείᾳ παραθέτει τοὺς παραδεδομένους τύπους *Πολύγηρος*, *Πολύγρος*, *Πολύγρος* καὶ ἀναγράφει τὰς προταθείσας ἐτυμολογίας ὑπὸ τοῦ Ε. Cousinery (ἐκ τοῦ πολὺ ἱερός), τοῦ Ν. Σχινᾶ (ἐκ τοῦ πολὺ γερός, ὑγιηρός), τοῦ Α. Τσοπανάκη (ἐκ τοῦ ἀρχ. κυρίου ὀνόματος *Πολύαρος* τοῦ 2 ἢ 1 π.Χ. αἰ.) καὶ τοῦ Δ. Γεωργακά (ἐκ τοῦ ἐπιθ. *πολύγηρος* < *πολυγήρωσ*). Συζητεῖ τὰς ἐτυμολογίας αὐτὰς καὶ προτείνει τὴν ἐκ τοῦ γῦρος (= περιλάκωμα ἐλιάς, ἐλιά) ἐτυμολογίαν. Δηλ. *Πολύγυρος* = τόπος ἔχων πολλοὺς γύρους, ἐλαιόδενδρα.

Τὴν σημασίαν τῆς ἐλαίας ἔχει ἡ λ. γῦρος ἤδη ἀπὸ 3-4 μ.Χ. αἰ. Τὸ τοπων. *Πολυγύρα* θεωρεῖ θηλυκὸν σχηματισμὸν τοῦ ἐπιθ. *Πολύγηρος* (*Πολυγύρα* χώρα, γῆ) ἢ μεγεθυντικὸν τοῦ *Πολυγύρι.

171. ΣΥΜΕΩΝΙΑΔΗ Χ. Π., Ἡ προέλευσις καὶ ἡ ἐξάπλωσις τοῦ γεωγραφικοῦ ὄρου «Τρίκαλα», Ἀθήναι 1965. Θεσσαλικά Χρονικά (ἑκτακτος ἐκδοσις, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ὀγδοηκονταετηρίδος ἀπὸ τῆς ἀκελευθερώσεως τῆς Θεσσαλίας καὶ τῆς ἐνώσεως αὐτῆς μετὰ τῆς μητρὸς Ἑλλάδος), σ. 273 - 279, [ἀνάτυπον].

Ὁ σ. ἐξετάζει τὰς προταθείσας μέχρι σήμερον ἐτυμολογίας τῶν λ. *Τρίκαλη* (Ὀμηρὸς Β 729 καὶ Τρίκη Δ 202) καὶ *Τρίκαλα* (11 αἰ. Ἄννα Κομνηνή, Ἀλεξιάς 5,5. καὶ 5,7) καὶ ἀποφαίνεται ὅτι τὰ τοπωνύμια ταῦτα ἔχουν τὴν ἀρχὴν τῶν ἐκ τοῦ ἀρχ. *Τρικάρων* (Ξενοφ. Ἑλλ. 7, 2, 1 κ.ἄ.) δηλ. *Τρίκαρρον*. Παραθέτει τὰς σχετικὰς μαρτυρίας τῶν τοπωνυμίων καὶ σημειώνει ὅτι *Τρίκαλα* ἀντὶ *Τρίκαλη* ἐλέχθη μετὰ τὸ 6 - 11 αἰ. μ.Χ.

172. ΣΥΜΕΩΝΙΑΔΗ Χ. Π., Μυστράς, Πελοποννησιακά 6 (1965), 92 - 102.

Ὁ σ., ἐπανεξετάζων πάσας τὰς προταθείσας ἐτυμολογίας τοῦ τοπων. *Μυστράς*, ἀποφαίνεται ὅτι τοῦτο ἐκλήθη οὕτω διὰ τὴν ὁμοιότητα τοῦ βράχου πρὸς τὸ κωνικὸν σχῆμα τῆς *μυζήθρας*.

173. ΣΥΜΕΩΝΙΑΔΗ Χ. Π., Σαμαρίνα, Μακεδονικά 7 (1966), 290 - 209.

Ὁ σ., ἀσχολούμενος μὲ τὴν ἐτυμολογίαν τοῦ τοπων. *Σαμαρίνα*, ἐξετάζει τὰς προταθείσας ὑπὸ ἄλλων γνώμας ὡς πρὸς τὸ ἔτυμον τῆς λέξεως. Δέχεται τὴν ἐκ τοῦ *Santa Maria* ἐτυμολογίαν δι' ἐνὸς ἐνδιαμέσου Βλαχικοῦ τύπου *Sta Marina*. Δηλ. *Santa Maria* → *Sta Marina* → *Σταμαρίνα* - *Σαμαρίνα*.

174. ΣΥΜΠΟΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ. Ἀθήναι 1965, σσ. 124. Ἐκδοσις Ἀθηναϊκοῦ Τεχνολογικοῦ Ἰνστιτούτου, ἀριθμ. 3.

Τὸ τεύχος περιλαμβάνει ἀνακοινώσεις αἱ ὁποῖαι ἔγιναν κατὰ τὰς τέσσαρας ἡμέρας τοῦ Συμποσίου κατὰ Μάρτιον τοῦ 1965. Τὰ περιεχόμενά του εἶναι κατὰ συγγραφεῖς ὡς ἑξῆς: Ν. Κρητικός, Ἡ δημοτικὴ στὰ Μαθηματικά καὶ οἱ τίς θετικὲς ἐπιστῆμες. Ι. Θ. Κακριδής, Ἡ δημοτικὴ στὶς θεωρητικὲς ἐπιστῆμες. Κ. Δ. Δοξιάδης, Ἡ δημοτικὴ στὴν τέχνη. Σπ. Δοξιάδης, Ἡ δημοτικὴ στὸν ἰατρικὸ ἐπιστημονικὸ λόγον. Δ. Π. Μάνος, Ἡ δημοτικὴ στὴν ἐκπαίδευση. Χρ. Χρηστίδης, Ἡ δημοτικὴ στὴ νομικὴ Ἐπιστήμη. Δ. Σ. Λουκάτος,

Ἡ δημοτικὴ στὴν καθημερινὴ ζωὴ. Ἀγγ. Τερζάκης, Ἡ δημοτικὴ στὴν λογοτεχνία, Κ. Δημαρᾶς, Γιὰ τὴ λόγια δημοτικὴ, Μ. Πλωρίτης, Ἡ δημοτικὴ στὴ δημοσιογραφία, Ν. Π. Ἀνδριώτης, Ἡ γλῶσσα τοῦ παιδικοῦ βιβλίου, Ἀγγ. Τερζάκης, Ἡ δημοτικὴ στὴ λογοτεχνία (δευτερολογία), Χρ. Χρηστίδης, Ἡ δημοτικὴ στὴ Νομικὴ Ἐπιστῆμη (δευτερολογία), Ε. Π. Παπανοῦτσος, Συμπεράσματα καὶ προτάσεις.

175. ΣΦΥΡΟΕΡΑ Β., Κυκλαδικὰ ἔγγραφα ἐξ ἰδιωτικῶν συλλογῶν. Σειρὰ Πρώτη. - Ναξιακά, Ἐπετ. Ἐτ. Κυκλαδικῶν Μελετῶν 5 (1965), 635 - 667.

Ἡ μελέτη εἶναι ἐνδιαφέρουσα διὰ τὰς ἰδιωτικὰς λέξεις καὶ τὸ πλῆθος τῶν ὀνομάτων, ἐπωνύμων καὶ τοπωνυμίων.

176. ΤΑΜΑΣΟΚΛΗ Α., Ἐτυμολογικὸ Λεξιλόγιον τῆς Κυπριακῆς διαλέκτου καὶ ἐν μέρει τῆς Κοινῆς. Ἐκδοσις Α. Τόμος Α' Ἀθήνα 1966, σσ. 274.

Ὁ σ. ἀσχολεῖται μὲ τὴν ἔτυμολογίαν καὶ τὴν σημασίαν 324 λέξεων τῆς Κυπριακῆς κυρίως διαλέκτου.

Παραθετεῖ ἐν ἀρχῇ βιβλιογραφίαν καὶ ἀλφαβητικὸν πῖνακα τῶν λέξεων τὰς ὁποίας ἐξετάζει.

177. THOMSON GEORGE, Ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα ἀρχαία καὶ νέα. Ἀθήναι 1964 [Ἐκδοτικὸ Ἰνστιτούτο Ἀθηνῶν], σσ. 123.

Τὰ ἐπὶ μέρους κεφάλαια τοῦ βιβλίου τούτου εἶναι : Ἡ Γλωσσολογία. Ἡ γέννησις τῆς ὁμιλίας. Ὁ μηχανισμὸς τῆς Ὀμιλίας. Λέξις καὶ πρότασις. Τὸ κλιτικὸ σύστημα. Γλωσσικὲς ἀλλαγές. Ἡ γραφή. Ἡ πρωτοελληνικὴ. Ἡ κλασσικὴ Ἑλληνικὴ. Ἡ ἑλληνικὴ κοινὴ. Ἡ βυζαντινὴ καὶ ἡ νέα ἑλληνικὴ. Τῶν κεφαλαίων τούτων γίνεται καταμερισμὸς εἰς μικρότερα τμήματα. Εἰς τὸ τέλος παρέχει πῖνακα τῶν Ἰνδοευρωπαϊκῶν γλωσσῶν, τῶν ἀλφαβητικῶν καὶ τῆς κλίσεως ὀνομάτων καὶ ρημάτων. Ὁ σ., χωρὶς νὰ χρησιμοποιεῖ παραπομπάς, θέλει νὰ δώσῃ διὰ τοῦ παρόντος ἐν βοήθημα εἰς τοὺς σπουδαστάς, μίαν σύντομον, ὡς λέγει, ἱστορίαν τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης.

178. ΤΖΑΝΝΕΤΑΤΟΥ ΘΗΣ., Ἡ γλῶσσα τοῦ ἔθνους καὶ οἱ ἀρχαῖοι, Ἐπιστ.

Ἐπετ. Φιλοσοφ. Σχολῆς Πανεπ. Ἀθηνῶν 15 (1964/5), 145 - 160 [=N. Ἐστία, τεύχ. 929, τῆς 15-3-1966, σ. 354 - 362, καὶ αὐτοτελῶς, σσ. 18].

Ὁ σ. ἀναφέρεται κατὰ πρῶτον εἰς τοὺς ὑπὸ τῶν ἀρχαίων χαρακτηρισμοὺς τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης. Παρατηρεῖ ὅτι εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλλάδα, ἕνεκα ποικίλων λόγων, διεμορφώθησαν πολλαὶ διάλεκτοι (ἰωνικὴ, αἰολικὴ, δωρικὴ, ἄττικὴ καὶ αἰ ἐπὶ μέρους κατὰ πόλεις - κράτη). Μετὰ τὴν πολιτικὴν ἔνωσιν τῶν Ἑλλήνων ἐμφανίζεται ἡ Κοινὴ (κυρίως ὡς ἐκ τῆς Ἀττικῆς), ἥτις ἀπερρόφησεν τὰς ἄλλας. (Ἔργα Ξενοφῶντος, Καινὴ Διαθήκη). Ἡ Κοινὴ ἀπέβη τὸ γλωσσικὸν ὄργανον τῆς διοικήσεως ὄχι ὁμοῦ καὶ τοῦ ἀνεπτυγμένου πνευματικοῦ βίου τῶν Ἑλλήνων. Διτηρήθη ὁ ἔντεχνος λόγος εἰς τὰς παλαιὰς ἑλληνικὰς διαλέκτους. Εἰς τὴν ἀρχαίαν ἐποχὴν, ὡς πρὸς τὴν γλῶσσαν, ὑπάρχει ἡ παράδοσις καὶ ἡ ἐπιχώριος διὰ τὸν γράφοντα τὸ ἔργον διάλεκτος. Ἐκαστὸν εἶδος λόγου εἶχε καὶ ἰδίαν διάλεκτον ἢ καθ' ὄλον ἢ κατὰ μέρος αὐτοῦ. Ἡ γλῶσσα τοῦ πνευματικοῦ βίου τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων

καὶ κατὰ τὴν μεγίστην ἐτι ἀκμὴν τῆς δὲν εἶναι κατ' ἀνάγκην προσηρμοσμένη πρὸς οἰονδήποτε εἶδος ζωντανῆς γλώσσης. Ὁ ἔντεχνος λόγος παρ' ἀρχαίοις εὐρέθῃ προσηρμοσμένος εἰς τὴν παράδοσιν καὶ ἐκράτησεν ἐπὶ αἰῶνας πολλοὺς ἀνὰ τὸ πανελλήνιον. Ἡ δὴν δυνάμις τῆς λογίας παραδόσεως ἐδημιούργησε τὸν Ἀττικισμὸν, ἡ δὲ προφορικὴ παράδοσις τὴν κοινὴν ὁμιλουμένην.

Ἡ τοιαύτη διάκρισις ἐπέζησε μέχρι σήμερον διὰ τῆς ὑπάρξεως τῆς καθαρεύουσας καὶ τῆς δημοτικῆς γλώσσης. Αἱ δύο γλώσσαι ἐχουν μακρὸν σχετικῶς βίον καὶ ἀνταποκρίνονται εἰς τὰς δυνάμεις τῆς ψυχῆς τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους, εὐρίσκονται πάντοτε ἐν ἐξελίξει καὶ διαφοροποιῶνται κατὰ τὸ εἶδος τοῦ λόγου εἰς τὸ ὅποιον χρησιμοποιῶνται καὶ κατὰ τὴν ἰδιοσυστασίαν τοῦ λογίου, ὅστις χρησιμοποιοῖ αὐτάς.

179. ΤΖΑΝΝΕΤΑΤΟΥ ΘΗΣ., G. W. H Lampe, A Patristic Greek Lexicon, Oxford. Α' (α - βαρβαρόω), σ. ΧΙΕΧ+288 [1961], Β' (βαρβαρεύω - εὐσυμπαθῆτως), σ. 289 - 576 [1962]. Γ' (εὐσυναλλάκτως - μετεωρίζω), σ. 577 - 864 [1964]. Δ' (μετεωρίζω - προκατίθημι), σ. 865 - 1152 [1965]. Ἀθηνᾶ 68 (1965), 338 - 348. Ὁ σ., κρίνων τὸ ἀνωτέρω Λεξικὸν κειμένων τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, προβαίνει εἰς ποικίλας παρατηρήσεις.

180. ΤΖΑΝΝΕΤΑΤΟΥ ΘΗΣ., Τὸ πρακτικὸν τῆς Λατινικῆς Ἐπισκοπῆς Κεφαλῆνιας τοῦ 1264 καὶ ἡ Ἐπιτομὴ αὐτοῦ. Κριτικὴ Ἐκδόσις αὐτῶν, Ἐν Ἀθῆναις 1965, σσ. 184+26 φωτοτυπία τοῦ Πρακτικοῦ.

Ὁ σ. ἐν τῇ μελέτῃ ταύτῃ παραθέτει εἰσαγωγικὰς τινὰς παρατηρήσεις εἰς τὰ ἀνωτέρω κείμενα. Ἐξετάζει τὴν χειρόγραφον παράδοσιν τοῦ Πρακτικοῦ καὶ τῆς Ἐπιτομῆς ὡς καὶ τὰς ἐκδόσεις αὐτῶν. Ἐν συνεχείᾳ παραθέτει τὸ κείμενον τοῦ Πρακτικοῦ (σ. 100 - 129) καὶ τῆς Ἐπιτομῆς (σ. 130 - 129). Ἀκολουθοῦν πίνακες λέξεων, ὀνομάτων, προσώπων καὶ τόπων, ἀναγραφομένων εἰς τὸ Πρακτικὸν (σ. 131 - 161) καὶ ὅμοιοι τῆς Ἐπιτομῆς (σ. 162 - 179). Μετὰ ταῦτα δημοσιεύονται πίνακες ἀντιστοιχίας Πρακτικοῦ - Ἐπιτομῆς καὶ Ἐπιτομῆς - Πρακτικοῦ.

Τὸ κείμενον ἐνδιαφέρει γλωσσικῶς, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰ ἐν αὐτῷ τοπωνύμια καὶ ὀνόματα.

181. ΤΟΜΠΑΪΔΟΥ Δ., Ποντιακὰ Γραμματικά, Ἀρχεῖον Πόντου (1964), 150 - 158.

Ὁ σ. ἀναγράφει παρατηρήσεις τινὰς ἐπὶ τῆς Ποντιακῆς διαλέκτου, ἀναφερομένης α) εἰς τὸ ἀνέβασμα τοῦ τόνου, β) τὴν μετακίνησιν τοῦ τόνου, γ) τὴν κατάληξιν τῶν δευτεροκλίτων ἀρσενικῶν ὀνομάτων, δ) τὸ ὑποκείμενον, ε) τὸ κατηγορούμενον καὶ ς) τὸν προσδιορισμὸν.

182. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗ ΜΑΝΟΛΗ, Ἀπαντα. Πρῶτος τόμος. Ἑρμηνευτικά Α'. Θεσσαλονίκη 1963, ιη'+494. [Ἀριστοτέλειον Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης. Ἰνστιτούτον Νεοελληνικῶν Σπουδῶν. Ἰδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη).

Τὸ διὰ τῆς διαθήκης τοῦ Μ. Τριανταφυλλίδη συσταθὲν Συμβούλιον τοῦ Ἰνστιτούτου Νεοελληνικῶν Σπουδῶν τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ἐκπληροῦν ἐπιθυμίαν τοῦ διαθέτου, ἤρχισε τὴν ἐκδόσιν τῶν δημοσιευμάτων — Ἀπάντων —

τοῦ Μ. Τριανταφυλλίδη. Ἡ ὅλη σειρά ἔχει προγραμματισθῆ εἰς ὀκτὼ τόμους.

Ὁ παρὼν Πρῶτος τόμος περιλαμβάνει «Μελέτες γιὰ τὴ γλῶσσα καὶ τὰ ἰδιώματα». Δηλαδή τὰς μελέτας : 1) *Ξηλασία ἢ Ἰσοπέλεια; Μελέτη περὶ τῶν ξένων λέξεων τῆς νέας Ἑλληνικῆς*, σ. 1 - 297.

Τὰ ἐπὶ μέρους κεφάλαια εἶναι : *Εἰσαγωγή* (σ. 7 - 11) Α' Ποῖαι εἶναι ξένοι λέξεις; (σ. 12 - 28). Β' Ἐμποροῦν νὰ φύγουν αἱ ξένοι λέξεις; (σ. 29 - 59). Γ' Αἱ ξένοι λέξεις μᾶς ἐνθουμίζουσι ἡμέρας δουλείας; (σ. 60 - 68). Δ' Διατί πρέπει νὰ φύγουν αἱ ξένοι λέξεις. (σ. 96 - 73). Ε' Αἱ ξένοι λέξεις εὐχρηστοῦν εἰς μεταφοράς (σ. 74 - 78). Σ' Αἱ ξένοι λέξεις σχηματίζουσι παράγωγα καὶ σύνθετα (σ. 79 - 90). Ζ' Αἱ ξένοι καταλήξεις (σ. 91 - 92). Η' Αἱ ξένοι λέξεις εἶναι σαφεῖς (σ. 95 - 104). Θ' Αἱ ξένοι λέξεις πλουτίζουσι τὴν γλῶσσαν (σ. 105 - 111). Ι' Αἱ ξένοι λέξεις ἐκφράζουσι ἀποχρώσεις (σ. 112 - 114). ΙΑ' Αἱ ξένοι λέξεις ἀναπληροῦν ἀνάγκας τῆς γλώσσης. (σ. 115 - 123). ΙΒ' Ποία ἢ ἀληθινὴ αἰτία τῆς κατακραυγῆς κατὰ τῶν ξένων λέξεων. (σ. 124 - 132). ΙΓ' Συμφέρει νὰ φύγουν αἱ ξένοι λέξεις; (σ. 133 - 138). ΙΔ' Ξένοι ἢ ἑλληνικαί; (σ. 139 - 154). ΙΕ' Αἱ ξένοι λέξεις εἰς τὰς ἄλλας γλώσσας (σ. 155 - 171). ΙΣ' Αἱ ξένοι λέξεις εἰς τὰ Γερμανικά (σ. 171 - 289). ΙΖ' Αἱ ξένοι λέξεις εἰς τὰ Ρουμανικά (σ. 290 - 294). Πίναξ Συγγραμμάτων (σ. 295 - 297).

2) *Die Lehnwörter der Mittelgriechischen Vulgärliteratur*, σ. 305 - 494.

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΤΟΜΟΣ, Ἑρμηνευτικά Β'. Θεσσαλονίκη 1963, σσ. 453.

Ὁ τόμος οὗτος περιλαμβάνει τὰς ἐξῆς ἐπὶ μέρους μελέτας : Δύο βιβλιοκρισίας διὰ δημοσιεύματα τοῦ Α. Μπούτουρα : Α' *A t h. B u t u r a s*, Ein Kapitel der historischen Grammatik der griechischen Sprache (σ. 1 - 15). Β' *A t h. M p o u t o u r a s*, Τὰ ὀνόματα τῶν μηνῶν ἐν τῇ Νεοελληνικῇ (σ. 16 - 21). Ἡ ἀρχὴ τῆς γλώσσας καὶ ἡ φροῖδιανὴ ψυχολογία (σ. 22 - 32). Τὰ «ντόρτικα» τῆς Εὐρυτανίας - Σύμβολή στα ἑλληνικά «μαστόρικα», (σ. 33 - 45). Eine zigeunerisch - griechische Geheimsprache (σ. 46 - 85). Über Geheimsprachen (σ. 86 - 89) - Griechischen Geheimsprache σ. 90 - 140.) Ἡ γενικὴ τῶν ὑποκοριστικῶν σέ -άκι καὶ τὸ νεοελληνικὸ κλιτικὸ σύστημα (σ. 141 - 171). Ὁ τονισμὸς τῆς γενικῆς τῶν προπαροξυτόνων ἀρσενικῶν σέ -ος καὶ οὐδέτερων σέ -ο (σ. 172 - 185). Garsten Höeg : Les Saracatsans [Βιβλιοκρισία] (σ. 196 - 199). Δῶσε μού το» - «δῶσε μέ το» (σ. 200 - 205) - Ἡ ἑλληνικὴ ἀξηση, ὁ κλωνισμὸς τῆς καὶ τὸ ξεχώρισμα τῶν ὁμόηχων ρηματικῶν τύπων (σ. 206 - 215). Ἡ δυναμικότητα τῶν ἀσυμμόρφωτων λόγιων τύπων (σ. 216 - 225). Influence de la morphologie savante sur le néo - grec (σ. 226 - 233). Ὁ νόμος τοῦ τονισμένου φωνήνετος (σ. 234 - 240). L'anisossyllabisme dans la déclinaison néo - grecque (σ. 241 - 242). Ὁ πληθυντικὸς τῶν ὀξυτόνων ἀρσενικῶν οὐσιαστικῶν σέ -τῆς (σ. 243 - 262). Neugriechische Familiennamen (σ. 263 - 268). Τὰ Ἑλληνικά τῶν Ἑλλήνων τῆς Ἀμερικῆς (σ. 269 - 298) - Ἑλληνικὴς συνθηματικὴ γλῶσσα (σ. 299 - 320). Ἡ ἐνικὴ γενικὴ τῶν οὐδέτερων σέ -μα (σ. 321 - 325). Ἡ «βουλευτίνα» καὶ ὁ σχηματισμὸς τῶν θηλυκῶν ἐπαγγελματικῶν οὐσιαστικῶν (σ. 326 - 336). Thesaurus Linguae Latinae (σ. 337 - 343). Τὸ λῆμμα (σ. 344 - 362) Ἐκθεσις περὶ τῆς γλωσσικῆς ἀποστολῆς εἰς τὴν βορειοδυτικὴν Ἑλλάδα κατὰ τὸ 1915 (σ. 363 - 388). Ὑπόμνημα περὶ τῆς συλλογῆς τῆς ἐπαγγελματικῶν τεχνικῶν ὄρων (σ. 389 - 397). Ὑπόμνημα περὶ τοῦ ἱστορικοῦ Λεξικοῦ (σ. 398 - 453).

ΤΟΜΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ, Θεσσαλονίκη 1963, σσ. 549.

Ὁ τόμος οὗτος περιλαμβάνει τὰς ἐξῆς μελέτας : Δύο γράμματα γιὰ τὸ γλωσσικὸ ζήτημα : Τὸ γλωσσικὸ μας ζήτημα στὴ Γερμανία. Ἄνοιχτο γράμμα γιὰ τὸ γλωσσικὸ ζήτημα (σ. 3 - 34). Ἐνα βιβλίο γιὰ τὴ γλῶσσα μας (σ. 35 - 56). Ἡ παιδεία καὶ ἡ γλῶσσα μας (σ. 57 - 92). Die Sprachfrage in Griechenland (σ. 93 - 110). Τὰ Ἐδαγγέλια καὶ ὁ ἀττικισμὸς (σ. 111 - 118). Ἀπολογία τῆς δημοτικῆς (Δημητράκης Φωτιάδης Καταρτζῆς, Γρηγόριος Κωσταντάς, Δανιὴλ Φιλίππιδης, Ἀθανάσιος Χριστόπουλος, Ἀθανάσιος Ψαλίδας, Ἰωάννης Βηλαράς, Ἀδαμάντιος Κοραῆς, Διονύσιος Σολωμὸς, Ἰούλιος Τυπάλδος, Ἀριστοτέλης Βαλαωρίτης, Ἰάκωβος Πολυλάς, Παναγιώτης Χιώτης, Ἀνδρέας Λασκαράτος, Νικόλαος Κονεμένος, Γεώργιος Καλοσγούρος, Στέφανος Μαρτζώκης, Λαυρέντιος Μαβίλης, Σπυρίδων Τρικούπης, Γεώργιος Ζαλοκώστας, Γεώργιος Τερτσέτης, Δημήτριος Βικέλας, Ἀντώνιος Φατσῖας, Μιχαὴλ Δέφνερ, Ἐμμ. Ροΐδης, Δημήτριος Βερναρδάκης, Γεώργιος Βιζυηνός, Ἀριστομένης Προβελέγγιος, Σπυρίδων Ζαμπέλιος, Σπυρίδων Πήλλικας, Κων/νος Ἀσώπιος, Πέτρος Βράϊλας Ἀρμένης, Δημήτριος Μαυροφρόνης, Φίλιππος Ἰωάννου, Γεώργιος Μυστηριώτης, Μάρκος Βεργωτής, Σπυρίδων Λάμπρος, Γεώργιος Χατζιδάκις, Νικόλαος Πολίτης, Ἀντώνιος Μηλιαράκης, Παῦλος Καρολίδης, Χαρίλαος Τρικούπης, Γιάννης Ψυχάρης, Βλάσιος Γαβριηλίδης, Κων/νος Καλαντζῆς, Γιάννης Καμπύσης, Κων/νος Χατζόπουλος Ἀλέξ. Πάλλης, Κλεάνθης Μιχαηλίδης, Κωστής Παλαμῆς, Φώτης Φωτιάδης, Δημ. Ταγκόπουλος, Γεωργ. Σωτηριάδης, Κων. Χρηστομάνος, Πέτρος Ἀποστολίδης, Ἀνδρ. Καρκαβίτσας, Μάρκος Τσιριμώκος, Ζαχ. Παπαντωνίου, Γιάννης Βλαχογιάννης, Χρήστος Χρηστοβασίλης, Γρηγ. Ξενόπουλος, Πέτρος Βλαστός, Σταμ. Σταματιάδης, Νικολ. Χατζιδάκις, Μένος Φιλήντας, Γεωργ. Κωνσταντινίδης, Χρήστος Χρηστουλάκης, Νίκος Καζαντζάκης, Φίλιππος Δραγούμης, Μενέλαος Φραγκούλης, Γεωργ. Καφαντάρης, Ἀλ. Παπαναστασίου, Παναγ. Ἀραβαντινός, Κ. Μάνος, Δ. Δεμερτζῆς, Ἰωάνν. Λυμπερόπουλος, Κ. Ζαβιτσιάνος, Δ. Σύψωμος, Ν. Ποριώτης, Καλλιρρόη Παρρέν, Ἀλεξανδρ. Δελμούζος, Πηνελόπη Δέλτα, Δ. Γληνός, Δ. Τοπάλης, Ἰων Δραγούμης, Μανόλης Τριανταφυλλίδης, Κλ. Φοριέλ, Ν. Τομαζέος, Νάϊτ, Γ. Περό, Ἰουλιέτα Ἀδάμ, Ἀνατόλ Φράνς, Γαστόν Δεσάν, Γ. Οἰτνεϊ, Ἐμ. Ἐγκζέρ, Στούαρτ Μπλάκι, Γουστ. Μάϊερ, Ἐδ. Φρίμαν, Ἐμ. Λεγκράν, Οἰμπ. Περνὸ, Ἐδ. Σβίτσερ, Κάρολ. Ντίτριχ, Κάρολ. Κρούμπαχερ, Ἀλβ. Τομπ, Κάρολ. Μπρούκιαν). Ἡ γλῶσσα μας στὰ σχολεῖα τῆς Μακεδονίας (σ. 252 - 283). Ἡ γλῶσσα μας στὴν κοινωνικὴ ζωὴ (σ. 284 - 305). Ἡ γλῶσσα μας στὰ χρόνια 1914 - 1916 (σ. 306 - 425). Πρὸς τὴν ἐκπαιδευτικὴ ἀναγέννηση (σ. 426 - 446). Quo - Usque tandem ἢ ἡ νέα σχολικὴ γλῶσσα καὶ ὁ κ. Γ. Χατζιδάκις (σ. 447 - 549).

ΤΟΜΟΣ ΠΕΜΠΤΟΣ, Θεσσαλονίκη 1963, σσ. 497.

Ὁ τόμος οὗτος περιέχει τὰς ἐξῆς μελέτας : Τὸ λεξιλόγιο τῶν νέων Ἀναγνωστικῶν (σ. 3 - 13). Γιὰ τὴν ἱστορία (σ. 14 - 29). Πρὶν καοῦν. Ἡ ἀλήθεια γιὰ τὰ ἀναγνωστικά τῆς Δημοτικῆς (σ. 30 - 167). Δημοτικισμὸς (σ. 168 - 239). Οἱ νέοι καὶ τὸ γλωσσικὸ ζήτημα (σ. 240 - 277). Ἀπὸ τῆ γλωσσικῆ μας ἱστορία. Βερναρδάκης - Κόντος - Χατζιδάκις (σ. 278 - 307). Σταθμοὶ τῆς γλωσσικῆς ἱστορίας (σ. 308 - 365). Μνημόσυνα (Ψυχάρης, Πάλλης, Φώτης Φωτιάδης) σσ. 366 - 451. Κατάθεση στὴ δίκη τοῦ Ι. Θ. Κακριδῆ (σ. 453 - 482). L'état présent de la question linguistique

en Grèce (σ. 483 - 490). 'Η σημερινή θέση τοῦ γλωσσικοῦ ζητήματος στήν Ἑλλάδα (σ. 491 - 497).

ΤΟΜΟΣ ΕΒΔΟΜΟΣ, Θεσσαλονίκη, 1965, σσ. 562.

'Ο τόμος οὗτος περιλαμβάνει τὰς κάτωθι μελέτας : 'Η ὀρθογραφία μας (σ. 3 - 155). 'Η νεοελληνική ὀρθογραφία καί οἱ ἀντιλογίες τοῦ κ. Σκιᾶ. (σ. 156 - 166). Τὸ πρόβλημα τῆς ὀρθογραφίας μας (σ. 167 - 238). 'Η Ἀκαδημία καί τὸ γλωσσικὸ ζήτημα (σ. 239 - 293). Extrait d'une lettre de M. Triandaphylidis (σ. 324). 'Ορθογραφικά : αὐτὸ ἢ ἄρθρον (σ. 325 - 330). 'Η ὀρθογραφία μας - Γιά συγγραφείς, ἐκδότες καί τὸν καθένα ποὺ γράφει τὴ δημοτικὴ (σ. 331 - 392). 'Απὸ ἓνα Ἑλβετικὸ Παρθενάγωγείο (σ. 395 - 406). Οἱ ξένες γλώσσες καί ἡ ἀγωγή (σ. 407 - 560).

ΤΟΜΟΣ ΟΓΔΩΟΣ, Θεσσαλονίκη 1965, σσ. 520.

'Ο τόμος οὗτος περιέχει ποικιλίαν ἀρθρῶν καί σημειωμάτων, τὰ ὅποια διακρίνονται εἰς 1) Ὁμιλίες, 2) Ἀρθρα καί σημειώματα, 3) Σύντομες βιβλιοκρισίες, 4) Ποικίλα, 5) Μεταφράσεις, καί Παράρτημα.

183. ΤΣΑΝΤΣΑΝΟΓΛΟΥ Κ., 'Η μυκηναϊκὴ γραφὴ καί ἡ Ἑλληνικὴ προϊστορία, Φιλολόγος I (1964) σ. 26 - 40.

'Ο σ. δίδει σύντομον διάγραμμα τῆς μυκηναϊκῆς γραφῆς, τῆς ἱστορίας αὐτῆς καί τῆς σχετικῆς βιβλιογραφίας. Τὰ ἐπὶ μέρους κεφάλαια εἶναι : Οἱ πινακίδες τῆς Κρήτης καί τῆς Πύλου - Γραμμικὴ Β καί Γραμμικὴ Α : Ἑλλήνες καί Κρήτες, Συλλαβικὴ γραφὴ, οἱ κανόνες τῆς ὀρθογραφίας τῆς - Μυκηναϊκῆ διάλεκτος : Τὰ γνωρίσματά τῆς - Οἱ Μυκηναῖοι καί τὰ ἀρχαῖα Ἑλληνικὰ φύλα Ἴωνες, Ἀχαιοί, Δωριεῖς - Τὸ περιεχόμενον τῶν πινακίδων.

'Ο σ. κατ' αὐτὸν τρόπον παρέχει μίαν συνοπτικὴν ἐνημέρωσιν εἰς τὸν ἀναγνώστην, εἰς τὸν ὁποῖον δίδει καί πίνακα τῶν συμβόλων τῶν ἀνωτέρω γραφῶν.

184. ΤΣΑΦΑΡΑ ΒΑΣ., Λαογραφικὰ Γορτυνίας, Ἀθήναι 1963, σσ. 190.

'Ο σ. μεταξὺ τῶν ποικίλων λαογραφικῶν τὰ ὅποια δημοσιεύει (παροιμίας, προλήψεις, παραδόσεις, ἔθνη κ.λ.π.), παραθέτει καί τὰ τοπωνύμια (σ. 114 - 123) τῶν χωρίων : Λαγκαδία, Σέρβου, Γλανιτσιᾶς, Βαλτεσινίκου, Λευκοχωρίου (Ρεκουνίου), Τουθῶας (Τσίπολης), Φούσκαρη, Στεμνίτσης καί Κοντοβαζαίνης. Ἐπίσης προσθέτει (σ. 187 - 190) καί ἓν μικρὸν γλωσσάριον.

185. ΤΣΙΑΚΑ Ν. Χ., Πάργα - Θάλασσα. Ἠπειρωτικὴ Ἑστία 12 (1963) σ. 131 - 135, 206 - 211, 327 - 331, 416 - 420, 515 - 519, 632 - 636, 720 - 724, 834 - 837.

'Ο σ. παραθέτει τὴν ναυτικὴν ὀρολογίαν τῆς Πάργας, ἤτοι ὀνοματολογίαν καί χαρακτηῖρα τῶν ἀνέμων, τῶν ψαριῶν καί φυτῶν τῆς θαλάσσης, ὀρολογίαν καί ἐξαρτήματα ἀλιείας, ὀνοματολογίαν πλωτῶν μέσων καί τῶν ἐξαρτημάτων τῶν καί τοπωνύμια.

186. ΤΣΙΤΣΙΚΛΗ Μ., Ἐεδνόομαι - ἐεδνωτής, Ἑλληνικά 17 (1962), 24 - 39.

'Ο σ. ἀσχολεῖται μὲ τὴν ἐρμηνείαν τῶν λέξεων *εἶδνα*, *εἶδνόομαι*, *εἶδνωτής* καί παρατηρεῖ ὅτι τὰ *εἶδνα*, κατὰ τὴν ὀρθοτέραν ἐπικρατοῦσαν γνώμην, ἀντιπροσωπεύ-

ουν τὸ πραγματικὸν τίμημα τῆς νόμφης εἰς τὸν γάμον δι' ἀγορᾶς τῆς συζύγου. Εἶτα τὸ ρ. *ἐεδνόσμαι*, λεγόμενον ἐπὶ τοῦ πατρὸς τῆς νόμφης, σημαίνει «*ἐδνα λαβῶν ἐκδίδομι*», τὸ δὲ *ἐεδνωτής*, λεγόμενον ἐπὶ τοῦ πατρὸς τῆς νόμφης, σημαίνει «*πενθερόν λαμβάνοντα ἢ ζητοῦντα ἐδνα παρὰ τοῦ γαμβροῦ διὰ νὰ ἐκδώσῃ τὴν θυγατέρα του εἰς γάμον μετ' αὐτοῦ*».

187. ΤΣΟΛΑΚΗ ΕΥΔ., Σημασίες καὶ χρήσεις τοῦ ἐπιθ. *χευσός* καὶ τοῦ οὐσ. *λάχανον*, Ἑλληνικά 17 (1962), 324 - 326.

Ὁ σ. ἐξετάζων τὴν χρήσιν τῶν σημερινῶν νεοελληνικῶν ἐκφράσεων «*κάνει χευσὴ ζωὴν*» καὶ «*τὸν ἔφαγε λάχανον*», ἀνάγει αὐτὰς εἰς τὴν βυζαντινὴν ἐποχὴν, ἀναγράφων ἀντίστοιχα χωρία ὡς διὰ τὴν πρώτην ἀπόσπασμα ἐξ ἐπιστολῆς πρὸς τὴν αὐγοῦσταν Εἰρήνην, καὶ σύζυγον τοῦ αὐτοκράτορος Ἀλεξίου Α' Κομνηνοῦ, ἔχον οὕτω: «*...καὶ ὁ λέγεται χευσὴν ζωὴν ἔζων...*». (βλ. BZ 6 (1897) 138). Διὰ τὴν δευτέραν φράσιν σημειώνει χωρίον ἀπὸ τὸν Γ. Παχυμέρη, A. 192, 12 (Bonn), καθ' ὃ «*ὄρκοι δ' ἐκεῖνοι καὶ συνθεσῖαι καὶ ἐμπεδέσεις φρικταὶ ὡς λάχανα κατεδήδοτο βασιλεῖ...*».

Ἀνάλογα χωρία σημειώνει καὶ ἀπὸ Γ. Σφραντζῆν, Χρονικὸν Μέγα 359,7 (Bonn) καὶ 388,8, καὶ ἀπὸ τὴν Π. Διαθήκην ὡς πρὸς τὴν φράσιν «*παραδίνω κάτι σὰν λάχανο κήπου*».

188. ΤΣΟΠΑΝΑΚΗ ΑΓ., Ἑρμηνευτικὰ καὶ διορθωτικὰ στὸ κείμενον τοῦ Διγενῆ Ἄκριτα (χειρόγραφο Grottaferrata), Ἑλληνικά 17 (1962), 75 - 94.

Ὁ σ., ἀφορμὴν λαμβάνων ἀπὸ τὴν ἐκδοσιν τοῦ ἀκριτικοῦ ἔπους ὑπὸ τοῦ J. Manrogordato (1956) ἐπὶ τῆ βάσει τῶν χειρογράφων τὴν Grottaferrata καὶ Le-grand, προβαίνει εἰς διαφόρους παρατηρήσεις ἐρμηνευτικὰς, διορθωτικὰς καὶ λεξικολογικὰς (=σημασιολογικὰς).

189. ΤΣΟΠΑΝΑΚΗ, Διαλεκτικὰ Μακεδονίας, Μακεδονικά 5 (1961 - 1963), σ. 448 - 457.

Ὁ σ. τονίζει τὴν ἀνάγκην τῆς μελέτης τῶν Μακεδονικῶν γλωσσικῶν ἰδιωμάτων διὰ τὴν ἱστορίαν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ ἰδιαίτερος διὰ τὴν ἱστορίαν τῆς Μακεδονίας (ἐπιβίωσις διαλεκτικῶν στοιχείων, τὰ ὅποια ἀνάγονται εἰς τὴν ἀρχαιότητα καὶ ἔφθασαν κατ' εὐθείαν ἀπὸ τὰς ἀρχαίας διαλέκτους). Παρατηρεῖ ἐν συνεχείᾳ ὅτι ἡ ἀρχαία μακεδονικὴ διάλεκτος ἦτο αἰολικὴ, ἀνάμεικτος μὲ δωρικὰ στοιχεῖα, παρέμεινε δὲ ἀρχαϊκὴ ἀπὸ τὴν ἐποχὴν ποῦ κατέρρευσε ὁ μυκηναϊκὸς πολιτισμὸς καὶ ἡ περιοχὴ τῆς Μακεδονίας ἔμεινε ἀπομονωμένη.

Τέλος, καταγράφει καὶ ἐρμηνεύει ἐνδιαφέροντα λεξιλογικὰ στοιχεῖα ἐκ Μακεδονίας, διὰ τὰ ὅποια ἐκφράζει τὴν γνώμην ὅτι δύνανται νὰ ἀποτελοῦν γλωσσικὰ στοιχεῖα τῆς ἀρχαίας μακεδονικῆς διαλέκτου.

190. ΤΣΟΠΑΝΑΚΗ ΑΓ., Μυκηναϊκὰ γλωσσικὰ (Μὲ ἀψιμαχίαις: ἀπάντησις στὸν κ. J. Chadwick), Ἑλληνικά 18 (1964), 170 - 189.

Ὁ σ., παλαιότερον (Ἑλληνικά 16, 1969, 364 - 373) ἔκρινε τὴν ἐργασίαν τοῦ Chadwick, *The Decipherment of Linear B*, Cambridge 1958. Εἰς τὴν ἀνωτέρω κριτικὴν ἀπαντᾷ ὁ Chadwick εἰς τὴν Ἑλληνικὴν μετάφρασιν τῆς ἀνωτέρω μελέτης

του (σ. 156-169). Ὁ Τσοπ. ἐπανερχεται καὶ ἀπαντᾷ εἰς τὰ γραφόμενα τοῦ Chadwick. Βλ. καὶ ἀριθμ. 23.

191. ΤΣΟΥΔΕΡΟΥ ΓΙΑΝΝΗ, Ἡ Ὀμηρική φράση κ' ἡ σχέση καὶ θέση τῶν μερῶν τοῦ λόγου σ' αὐτήν, Ἀθήνα 1964, σσ. 326.

Ὁ σ. εἰς 373 παραγράφους πραγματεύεται τὸ θέμα του ἐκὶ τῆ βάσει τῶν σχετικῶν χωρίων διὰ κάθε περίπτωσιν. Ἡ λεπτομερὴς ἐξέτασις καὶ ἡ ἀνατομία τῆς ὀμηρικῆς φράσεως, ὡς παρέχεται ὑπὸ τοῦ συγγραφέως, καθιστᾷ τὸ ἔργον πολύτιμον καὶ πρωτότυπον εἰς τὸ εἶδος του.

192. ΤΣΟΥΚΑΛΑ Μ., Ἀνεκδοτοὶ φιλολογικοὶ καὶ ἰδιωτικοὶ πάπυροι, (φιλολογικαὶ καὶ γλωσσικαὶ ἐπιστάσεις). Ἐναίσιμος ἐπὶ διδακτορία διατριβή. Ἐν Ἀθήναις 1962, σσ. 103.

Ὁ σ. δημοσιεύει τέσσαρας νέους φιλολογικοὺς παπύρους, οἵτινες εἶναι γνωστοὶ ὡς «Πάπυροι τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν» ὑπ' ἀριθμ. 2780, 2781, 2782, 2783.

Εἰς τὸ πρῶτον τμήμα περιλαμβάνεται ἡ περιγραφή τοῦ κειμένου τῆς παλιμψήστου ὄψεως τῶν παπύρων Α καὶ Β', οἵτινες ἐγράφησαν περὶ τὰ τέλη τοῦ 3 π.Χ. αἰ. καὶ προέρχονται ἐκ Fayūm. Περιέχουν ἰατρικὰς συνταγὰς. Ὁ σ. ἐπικυροῖ τὴν εἰδικὴν σημασίαν τῆς λέξεως ἀρετῆ ὡς ἐμπλάστρου. Παρατίθενται πλουσιώτατα σχόλια. Εἰς τὸ δεύτερον μέρος ὁ σ. ἀσχολεῖται μὲ τὸ κείμενον τῆς ράχεως τῶν παπύρων Α καὶ Β καὶ συμπεραίνει ὅτι ταῦτα ἀνάγονται εἰς τὰ μέσα τοῦ 3ου π.Χ. αἰ. καὶ ὡς θέμα ἔχουν τὴν ἀτακτον ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας ὑπὸ φορολογικοῦ τινος ὑπαλλήλου.

Εἰς τὸ τρίτον μέρος ἐξετάζεται ὁ πάπυρος Γ τοῦ 3ου π.Χ. αἰ., ὁ ὁποῖος περιέχει ἠθικά παραγγέλματα. Εἰς τὸ τέταρτον μέρος μελετᾷται ὁ πάπυρος Δ τοῦ 147 μ.Χ., τοῦ ὁποῖου τὸ περιεχόμενον εἶναι ὑπόμνημα δημοσίου τινὸς λειτουργοῦ πρὸς στρατηγὸν περὶ πιστῆς ἐκτελέσεως τῶν ὄρων διαθήκης.

Εἰς τὴν μελέτην του ὁ σ. παραθέτει καὶ πλουσίαν βιβλιογραφίαν. Κρίσιν βλ. ὑπὸ Π. Γ ε ρ γ ο ὑ τ ζ ο υ, Πλάτων 14 (1962) 464 - 467.

193. ΤΩΜΑΔΑΚΗ Ν., Δημῶδη Βυζαντινὰ ποιήματα καὶ βυζαντινὴ τέχνη, Ἀθηνᾶ 66 σσ. (1962), σ. 3 - 8.

Ὁ σ., δημοσιεύων ἐνταῦθα ἀποσπάσματα ἀπὸ δημῶδη βυζαντινὰ ποιήματα, εὐρίσκει τὴν εὐκαιρίαν νὰ σημειώσῃ ἐν λεξιλόγιον τεχνικῶν ὄρων (ἀρχιτεκτονικῆς, ζωγραφικῆς γλυπτικῆς, ἀργυροχοικῆς, μεταλλουργίας, κατεργασίας λίθων, ξύλων κλπ.) καὶ νὰ ἐπιστημάνῃ τὴν ἀνάγκην τῆς συλλογῆς τῶν ὄρων τούτων ἐκ τῶν διαφόρων εἰδησεῶν τῶν λογίων καὶ δημῶδων ἱστορικῶν, στιχηρῶν, ἀγιολογικῶν καὶ ἄλλων κειμένων.

194. ΤΩΜΑΔΑΚΗ Ν., Ἐπὶ τῆς ἀνάγκης Συντάξεως θησαυροῦ τῆς λογίας Βυζαντινῆς γλώσσης, Ἐπετ. Ἐταιρ. Βυζαντινῶν Σπουδῶν 33 (1964), 1 - 16.

Ὁ σ. τονίζει τὴν ἀνάγκην συντάξεως Λεξικοῦ τῆς λογίας βυζαντινῆς γλώσσης καὶ ἐκθέτει ἐπ' αὐτοῦ τὴν γνώμην του. Ἐν συνεχείᾳ ἀναγράφει ποικίλους ὄρους, προερχομένους ἐκ τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς τῆς κοινῆς ἑλληνικῆς, τῆς λατινικῆς ὡς καὶ συνθέτους ἐξ ἑλληνικῶν καὶ λατινογενῶν λέξεων. Διὰ τῆς βραχείας ταύτης

ἀνακοινώσεως καταδεικνύεται ἐναργῶς ἡ ἀνάγκη τῆς συντάξεως τοῦ Λεξικοῦ τῆς Βυζαντινῆς γλώσσης.

195. ΤΩΜΑΔΑΚΗ Ν., Παρρησία - παρρησιαστικός - 'Επετ. 'Εταιρ. Βυζ. Σπουδῶν 33 (1964), 226. Μεγαλεῖον, αὐτόθι, σ. 240.

'Ο σ., ἀναγράφει διάφορα ἐκκλησιαστικά χωρία ἐνδεικτικὰ τῆς σημασιολογικῆς ἐκτάσεως τῶν *κ. παρρησία - παρρησιαστικός* καὶ *μεγαλεῖον*.

196. ΤΩΜΑΔΑΚΗ Ν., *Θύρα - θύραθεν*, 'Επετ. 'Εταιρ. Βυζαντ. Σπουδῶν 34 (1965), 213
Παρατίθενται παρατηρήσεις τινές ἐπὶ τῆς σημασίας τῶν ἀνωτέρω λέξεων κατὰ τὴν βυζαντινὴν περίοδον.

197. ΤΩΜΑΔΑΚΗ Ν., 'Αποθησαυρίσματα (6 - 8), 'Αθηνᾶ 67 (1964), σ. 3 - 19.

'Ο σ. ἐπανέρχεται εἰς τὰ εἰς *-ἀρχης, -ἀρχος, -αρχῶ*, περὶ τῶν ὁποίων εἶχε γράψει καὶ παλαιότερον εἰς τὸ περιοδ. «'Αθηνᾶ» [τ. 62 (1958), σ. γ' - ς' καὶ 1 - 16 καὶ 64 (1960), σ. 3 - 15] καὶ σημειώνει κατ' ἀρχὰς ὅσα εἰς *-ἀρχης, -ἀρχος* εὐρέθησαν γεγραμμένα εἰς κατάλοιπον τετράδιον τοῦ Β. Α. Μυστακίδου. Ἐν συνεχείᾳ παραθετεῖ καὶ νέα, τὰ ὁποῖα συνεκέντρωσεν ἐκ διαφόρων κειμένων καὶ ἰδίᾳ ἐκ τῆς χρονογραφίας τοῦ Κωνστ. Μανασσῆ.

198. ΦΟΡΗ Δ., 'Η κράση στὰ Νέα Ἑλληνικά. 'Αθήνα 1963 σσ. 8.

'Ο σ. ἐξετάζει τὴν κράσιν εἰς τὰ ἀρχαῖα ἑλληνικά, εἰς τὴν καθαρῆσαν καὶ τὴν δημοτικὴν. Παραθετεῖ τὰς ἐπιστημονικὰς ἀπόψεις ἐπὶ τοῦ φαινομένου τούτου, συζητεῖ αὐτὰς καὶ προτείνει ἰδικὴν τοῦ ἀποψιν.

199. ΦΟΥΡΚΙΩΤΗ ΚΩΝΣΤ., Δημοσθένους πρὸς Βοιωτὸν (περὶ τοῦ ὀνόματος).

Συμβολὴ εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς προστασίας τοῦ ὀνόματος, 'Αθήναι 1962, σσ. 44.

'Ο σ., καθηγητὴς τοῦ 'Αστικοῦ Δικαίου, στηριζόμενος εἰς τὸν λόγον τοῦτου τοῦ Δημοσθένους, ἀποδεικνύει ὅτι τὰς πρώτας βάσεις τῆς ἀναγνωρίσεως τῆς δικαστικῆς προστασίας τοῦ ἐπὶ τοῦ ὀνόματος δικαιώματος εὐρίσκομεν εἰς τὰς ἀρχαίας 'Αθήνας. Τὸ Ρωμαϊκὸν Δίκαιον δὲν φαίνεται ἀναγνωρίζον αὐτοτελεῆς δικαίωμα ἐπὶ τοῦ ὀνόματος, καίτοι οἱ Ρωμαῖοι ἐχρησιμοποιοῦν περισσότερα τοῦ ἐνὸς ὀνόματα (*nomina, cognomina, praenomina, agnomina*).

200. ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ Γ. Χ., Γλωσσικά καὶ Λαογραφικά κείμενα τοῦ χωρίου 'Αντρεάντων, 'Αρχεῖον Πόντου 27 (1965), 41 - 104.

'Ο σ. δημοσιεύει ποικίλα λαογραφικά κείμενα εἰς τὸ Ποντιακὸν ἰδίωμα τοῦ χωρίου 'Αντρεάντων, παραθέτων ἐν ὑποσημειώσει καὶ ἐρμηνεύματα τῶν δυσκόλων ἰδιωματικῶν λέξεων.

201. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ ΜΕΝ., 'Η Κυπριακὴ διάλεκτος, Φιλολογικὴ Κύπρος, 1963, 129 - 134.

'Ο σ., ἐξετάζων τὸν ἱστορικὸν βίον τῆς Κύπρου, παρακολουθεῖ παραλλήλως καὶ τὴν διαμόρφωσιν καὶ ἐξέλιξιν τῆς γλώσσης τῆς νήσου ἀπὸ ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι σήμερον. Ἡ διάλεκτος τῆς Κύπρου κατὰ τὴν ἀρχαιότητα εἶναι ἡ ἑλλη-

νική διάλεκτος τῶν Ἀχαιῶν, οἱ ὅποιοι κατέκτησαν εἰς τὴν νῆσον ἤδη ἀπὸ τοῦ 1400 π.Χ. καὶ ἔχει στενὸν σύνδεσμον μὲ τὴν Ἀρκαδικὴν διάλεκτον. Ἡ Κοινὴ Ἑλληνικὴ διεδόθη εἰς Κύπρον ἐπὶ Πτολεμαίων. Ἀργότερον ἐπὶ Βυζαντινῶν ἡ Κύπρος διέτηρησε τὴν Κοινὴν τῶν Βυζαντινῶν μὲ ἀντιπροσωπευτικὸν εἶδος αὐτῆς τὰ Ἀκριτικὰ ἔσματα. Μετὰ ταῦτα, ἕνεκα τῶν Ἀραβικῶν ἐπιδρομῶν (649 - 965) καὶ τῆς κατοχῆς τῆς νήσου ὑπὸ τῶν Γαλλῶν Λουζιτιανῶν (1192 - 1489), τῶν Βενετῶν μέχρι τοῦ 1571, τῶν Τούρκων μέχρι τοῦ 1878 καὶ τῶν Ἀγγλῶν μέχρι τῶν 1960 ἔχομεν ἐπιβιώσιν ξένων γλωσσικῶν στοιχείων, ἴδια εἰς τοὺς διοικητικοὺς καὶ ἐμπορικοὺς γενικώτερον ὄρους, οἱ ὅποιοι σήμερον δὲν ἀποτελοῦν ζῶν ὀργανικὸν στοιχεῖον τῆς ὁμιλουμένης γλώσσης. Γενικῶς τὰ ξένα στοιχεῖα εἶναι ἐλάχιστα. Ἡ σημερινὴ τέλος Κυπριακὴ διάλεκτος παρουσιάζει συγγένειαν πρὸς τὰ ἰδιώματα τῆς Δωδεκανήσου καὶ τῆς Μ. Ἀσίας καὶ διασώζει πολλὰ ἀρχαιοπινῆ στοιχεῖα.

202. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ Ἐπισκόπου Θαυμακοῦ, Ναϊκά τῆς ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, ἐν Ἀθήναις 1963, σσ. 128.

Ὁ σ. δίδει τὰ ὀνόματα ἑκατὸν ἐνενήκοντα δύο ναῶν τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, καθὼς καὶ τὴν χρονολογίαν ἀνεγέρσεως καὶ ἐγκαινίων τούτων. Οὕτως ἔχομεν τὰ ἀγιῶνυμα τοπωνύμια τῶν Ἀθηνῶν.

Ἐνίοτε παραθέτει καὶ σχετικὴν βιβλιογραφίαν.

203. VITTI MARIO, Εὐγένεια. Τραγωδία ὀνομαζομένη Εὐγένεια τοῦ κυροῦ Θεοδώρου Μοντσελέζε, Napoli 1965, σσ. 143.

Ὁ Vitti, μετὰ μίαν εἰσαγωγὴν (σ. 9 - 36) εἰς τὸ Κρητικὸν Θέατρον καὶ εἰς τὴν ἀναφερθεῖσαν Τραγωδίαν, ἐκδίδει (σ. 37 - 97) τὸ ἐκ 1542 στίχων κείμενον αὐτῆς. Ἀκολουθοῦν παρατηρήσεις γλωσσικαὶ καὶ πραγματικαὶ εἰς τὸ κείμενον (σ. 101 - 106), ἀνάλυσις - περίληψις τοῦ κειμένου κατὰ ἐνότητα (σ. 109 - 111), ἀντιπαραβολὴ στίχων τῆς Τραγωδίας αὐτῆς πρὸς ὁμοίους τῆς *Στέλλας* (σ. 112 - 115), ἀνεκδοτὸν παραμῦθι ἐκ Ζακύνθου, σχετικὸν πρὸς τὸ κείμενον (σ. 116 - 118), παρατηρήσεις διὰ τὴν γλῶσσαν καὶ τὸ στῦλ τῆς τραγωδίας (σ. 119 - 121), καὶ γλωσσάριον (σ. 131 - 143). Τὸ κείμενον εἶναι λίαν ἐνδιαφέρον ἀπὸ γλωσσικῆς ἀπόψεως διὰ τὰς ἐν αὐτῷ ἰδιωματικὰς λέξεις, πολλαὶ τῶν ὁποίων ἀπαντοῦν εἰς Ἐρωτόκριτον, Θυσίαν τοῦ Ἀβραάμ ἢ εἰς ἄλλα ἔργα τοῦ Κρητικοῦ Θεάτρου, ὡσαύτως εἰς Ζάκυνθον τινὲς δὲ καὶ εἰς Μάνην. Τὴν γλῶσσαν τοῦ κειμένου ἐξετάζει ὁ ἐκδότης μετὰ προσοχῆς.

ΔΙΚΑΙΟΣ Β. ΒΑΓΙΑΚΑΚΟΣ